

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZΩΗ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνευδή ἐσσι
καὶ ζωὴ ἐσσι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 108ον | Ὀκτώβριος 2018 | 4327

ΠΙΣΤΟΣ Ο ΘΕΟΣ

Η ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, ἡ ἀβεβαιότητα, ἡ ἀνψυχία τὸ χαρακτηριστικὸ τῶν ἡμερῶν μας. Ἀσφαλιστικὰ ταμεία, ἀσφάλειες ζωῆς, υγείας, πόρτες ἀσφαλείας καὶ τόσα ἄλλα ἔχουν μπεῖ γιὰ καλὰ στὴ ζωὴ μας. Ὁ καθένας μας ἀναζητᾷ τὴν ἀσφάλεια, τὴν ἐμπιστοσύνη, τὴ βεβαιότητα. Ζητᾷει σπυρίγματα γιὰ τὴ ζωὴ του, γιὰ τὴν υγεία του, γιὰ τὸ μέλλον του, γιὰ τὴν οἰκογένειά του.

Βασικὸς ὁ ρόλος τῆς ἐμπιστοσύνης στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ. Βίος ἀβίωτος θὰ γινόταν ὁ κόσμος μας χωρὶς αὐτή. Εἶναι τρομερὸ καὶ ἐξουθενωτικὸ, γιὰ τὴν οἰκογένεια, τὴν κοινωνία, γιὰ τὴν ψυχοσωματικὴ ἰσορροπία, ἡ ἀπουσία τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ἡ κυριαρχία τῆς ἀνασφάλειας. Ἡ ἐμπιστοσύνη εἶναι δύναμη καὶ παράγει δύναμη. Μὲ αὐτὴ ἀντιμετωπίζονται καὶ οἱ πιὸ δύσκολες καταστάσεις.

Ἀλλὰ ἂν οἱ ἄνθρωποι, ἔστω καὶ ἂν θέλουν, πολλὲς φορές δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ μᾶς βοηθήσουν, ὅμως ὑπάρχει ὁ Ἕνας, ὁ Πιστὸς καὶ ἀδιάψευστος στοὺς αἰῶνες. **«Πιστὸς ὁ Θεός»** θὰ διακηρύξει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Εἶναι ἀξιόπιστος ὁ Θεὸς καὶ τηρεῖ ὅλες τὶς ὑποσχέσεις Του καὶ γι' αὐτὸ ὁ καθένας μας πρέπει νὰ βασίζεται χωρὶς δισταγμὸ σ' Αὐτόν. Ἐπομένως δὲν χωράει ἡ παραμικρὴ ἀμφιβολία γιὰ ὅ,τι μᾶς εἶπε καὶ μᾶς ὑποσχέθηκε.

Τὸ εἶπε ὁ Θεός; Θὰ γίνεῖ. Μᾶς βεβαίωσε ὅτι δὲν θὰ μᾶς ἀφήσει καὶ δὲν θὰ μᾶς ἐγκαταλείψει ποτέ; Θὰ τὸ πραγματοποιήσει ὅπωςδήποτε. Εἶπε πὼς καὶ ἂν ἀκόμα, τὸ τόσο ἀφύσικο καὶ διάστροφο, μιὰ μπτέρα ἀρνηθεῖ καὶ ἐγκαταλείψει τὰ παιδιά της, ὅμως Ἐκεῖνος ποτέ δὲν πρόκειται νὰ μᾶς ἐγκαταλείψει. Μᾶς βεβαίωσε, ὅτι θὰ εἶναι μαζί μας γιὰ πάντα **«ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»** (Ματθ. κη' 20). Αὐτὸ σημαίνει καὶ πρέπει νὰ γίνεῖ ἀπόλυτη πεποίθησή μας, πὼς ἔτσι θὰ συμβεῖ. Ἡ ὑπόσχεσή Του θὰ πραγματοποιηθεῖ. Καμιὰ ἀμφιβολία.

Δοκιμαζόμαστε στὸ καμίνι τοῦ πόνου. Ἀλλεπάλληλες οἱ θλίψεις μᾶς ἐπισκέπτονται. Σκοτεινιάζει ὁ οὐρανὸς τῆς ψυχῆς μας καὶ χάνεται ὁ ἥλιος τῆς αἰσιοδοξίας μας. Οἱ δοκιμασίες φαίνονται πιὸ ἰσχυρὲς ἀπὸ τὴν ἀντοχή μας καὶ αἰσθανόμαστε τὰ γόνατά μας νὰ λυγίζουν ἀπὸ τὴν ἀπειλὴ τῆς ἀνεργίας, τὶς ἀνάγκες τῶν παιδιῶν, τὶς οἰκογενειακὲς ὑποχρεώσεις. Καὶ μαζί μὲ τὸν πολυδοκιμασμένον βασιλιὰ Δαβὶδ ἐπαναλαμβάνουμε τὸ **«στενά μοι πάντοθεν σφόδρα»** (Β' Βασιλ. κδ' 14). Ἡ ἀμφιβολία εἰσορμᾷ, μαζί καὶ ἡ ὀλιγοπιστία. Θὰ τὰ βγάλουμε πέρα;

Ναί, μᾶς ἀπαντᾷ ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Πῶς;

«Πιστὸς ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἔασει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν» (Α' Κορινθ. ι' 13). Νομίζετε, μᾶς λέει, πὼς οἱ δυσκολίες εἶναι παραπάνω ἀπὸ τὶς δυνάμεις σας; Ὁχι. Ἰσχυρὲς μπορεῖ νὰ εἶναι, ἀλλὰ ὄχι ἰσχυρότερες ἀπὸ σᾶς. Εἶναι στὰ μέτρα σας, σύμφωνα μὲ τὴν ἀντοχή σας, μὲ τὶς δυνάμεις ποὺ σᾶς προσφέρει ὁ Θεός.

Ἐπιτρέπει τὸν πειρασμὸ. Ἀφήνει τὴ δοκιμασία τόσο ὅσο χρειάζεται γιὰ τὴν ἀσκηση στὴν ἀρετὴ, γιὰ τὴ γυμνασία τῆς ψυχῆς, γιὰ τὴν πνευματικὴ μας ὠφέλεια. Καὶ στὴν κατάλληλη στιγμή θὰ τὴν σταματήσει. Εἶναι δυνατὸν ἕνας πατέρας στοργικὸς νὰ φορτώσει στὸ παιδί του φορτίο μεγαλύτερο ἀπὸ τὶς δυνάμεις του; Ἀσφαλῶς ὄχι. Καὶ αὐτὸ τὸ ἀδιανόητο θὰ τὸ κάνει ὁ Πανάγαθος Πατέρας μας ὁ Θεός;

Ποιὸς μᾶς τὰ βεβαιώνει ὅλα αὐτὰ; Τὸ ἀδιάψευστο τοῦ Θεοῦ, ἡ πιστότητα Του. Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη ἐγγύηση. **«Πιστὸς ὁ Θεός»**. Μὲ αὐτὴ τὴ βεβαιότητα ἔζησαν καὶ μεγαλούργησαν ὅλες οἱ ἅγιες μορφὲς τῆς Παλαιᾶς καὶ

Καινῆς Διαθήκης. Ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ, τὸν Μωυσῆ καὶ τὸν Δαβὶδ, τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ ὅλους τοὺς ἁγίους, παλαιοὺς καὶ σύγχρονους. Ἐκεῖ ὅλοι στήριξαν τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τους. **«Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα»** (Ψαλμὸς ι' 1) ἐπαναλάμβαναν. Αὐτὸ ἦταν τὸ μυστικὸ τους, ἡ δύναμή τους. Στὴν πιστότητα τοῦ Θεοῦ ἀκουμποῦσαν μὲ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη τὶς δυσκολίες τους, τὰ προβλήματά τους, τὰ σχέδιά τους, τὰ πάντα. Καὶ δὲν διαψεύσθηκαν. Σ' αὐτὴ τὴν πιστότητα τοῦ Θεοῦ ἄς στηρίξουμε καὶ μεῖς τὴ ζωὴ μας ὀλόκληρη, γιὰ νὰ εἶναι γερὴ καὶ ἀσάλευτη.

«Πιστός, λοιπόν, ὁ Θεός». Καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ἀκλόνητη πίστη πρέπει νὰ ἐργαστοῦμε. Τὸ ζητᾷ ἡ ἐποχὴ μας γιὰ τὸν ἐπανευαγγελισμό τοῦ λαοῦ μας. Τὸ ἀπαιτεῖ ὁ πολυδοκιμασμένος αὐτὸς λαός. Καὶ τοῦ τὸ ὀφείλουμε. Ἄς μὴν τὸν διαψεύσουμε. Καὶ δὲν θὰ τὸν διαψεύσουμε, ἂν ἀπὸ τὴν καρδιά μας ἀναβλύζει διαρκῶς: Κύριε, **«πρόσθες ἡμῖν πίστιν»**.

Νομίζετε πὼς οἱ δυσκολίες εἶναι παραπάνω ἀπὸ τὶς δυνάμεις σας; Ὁχι. Εἶναι στὰ μέτρα σας, σύμφωνα μὲ τὴν ἀντοχή σας, μὲ τὶς δυνάμεις ποὺ σᾶς προσφέρει ὁ Θεός.

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

«Ο πύργος... ό άπόρθητος»

Τόν Μακεδόνα Άγιο Δημήτριο τιμούμε καί τήν άπελευθέρωση τής Θεσσαλονίκης θυμόμαστε, τήν ίδια μέρα, στις 26 Οκτωβρίου. Καί σε δυο ήμέρες, στις 28, γιορτάζουμε τόν ξεσηκωμό καί τις νίκες του Σαράντα.

Συμπυκνωμένες μνήμες, τήν μνήμη μας άς κεντρίσουν καί τις καρδιές μας άς δονήσουν. Έθνικό καί πνευματικό παλμό άς ζήσουμε. Οί δύσκολες ήμέρες, που τó Γένος τών Έλλήνων περνάει, τó ζητούν. Κάτι περισσότερο: τó άπαιτούν!

Ναί τó άπαιτούν άπό όλους μας: ήγεςία καί λαό!

Ό άγιος Δημήτριος γεννήθηκε περί τó 280 μ.Χ. Καταγόταν άπό άριστοκρατική οίκογένεια, που του έδωσε χριστιανική διαπαιδαγώγηση. Διαπαιδαγώγηση, που τόν άνέδειξε ένα νέο γεμάτο ήθικά προσόντα καί σπάνιες άρετές. Άρετές που «ήμιλλώντο»

‘Ο άγιος Δημήτριος υπήρξε για όλους τούς Χριστιανούς «χορηγός αγαθών», «παντοίων ιατρός νοσημάτων». ‘Ο Άγιος υπήρξε ιδιαίτερα για τήν πατρίδα του, τήν Θεσσαλονίκη, «ό μόνος άκριβής φρουρός», «ό φύλαξ άΰπνος», «ό πύργος Θεσσαλονίκης ό άπόρθητος».

μέ τά φυσικά του προσόντα. Ό Δημήτριος ήταν «χαρίεις τήν μορφήν, ψυχήν δέ χαριέστερος ήδύς τó φθέγμα, τόν τρόπον ήδύτερος» (γλυκύς στόν λόγο, στό ήθος ό γλυκύτερος).

Ό άγιος Δημήτριος νέος άκόμα άνέβηκε στά άνωτερα άξιώματα. Έγινε άνθύπατος.

Πολλές φορές τά άξιώματα φέρνουν έγωισμό καί άλαζονεία. Κάνουν τόν άνθρωπο άτομιστή, ιδιοτελή, χωρίς ένδιαφέρον για τούς άλλους. Στην περίπτωση όμως του νεαρού Άνθύπατου συνέβη τó τελείως αντίθετο. Τó άξίωμα του τόνωσε τήν άγάπη στους άλλους, τόν έκανε πιό φλογερό στόν ίεραποστολικό του ζήλο. Η βαθιά του πίστη στόν Χριστό τόν άνέδειξε κήρυκα καί διδάσκαλο τής χριστιανικής αλήθειας. Άξίωμα που τó πηρε όχι άπό άνθρώπους, άπό αυτοκράτορες ή μεγιστάνες, αλλά άπό τόν ίδιο τόν Θεό. Δέν κάνει ή πολυμάθεια τόν κήρυκα τών αληθειών του Θεού, αλλά ή καθαρότητα τής καρδιάς, ή ταπεινοσύνη καί ό θεϊός ζήλος.

Θερμουργός, φλογερός τής πίστης διαγγελέας ήταν ό άγιος Δημήτριος. Η θεία φωτιά εκαιγε στήν καρδιά του. Πόθος καί παλμός του ήταν να μεταδώσει καί στους γύρω του τó ζωοπιό φώς του Θεού. Δίδασκε τά πλήθη του λαού στή Χαλκευτική

Στοά. Καί μάλιστα ήθελε οί νέοι να γνωρίσουν τόν Ήλιο τής Δικαιοσύνης, τόν Χριστό. Για τόν σκοπό αυτό σχημάτισε ένα κύκλο νέων, που άσχολούνταν με τήν μελέτη τής Άγίας Γραφής. Σ' αυτούς άνέπτυσε τις θείες αλήθειες, κατέρριπτε τά ψεύδη τής ειδωλολατρίας, τούς παρακινούσε σε μιá άνώτερη, ευγενική, ήερή ζωή, στήν ζωή που χαράσσει ό Έσταυρωμένος.

Έκεί, ένώ δίδασκε, οί στρατιώτες του Διοκλητιανού τόν έπιασαν. Τόν όδήγησαν στόν αυτοκρά-

τορα, όπου με θάρρος του εΐπε: «Άρνούμαι, βασιλεύ, να προδώσω τήν θρησκείαν του Χριστού μου, ή όποία υπέρ πᾶσαν άλλην ήθικήν δύναμιν εξαγνίζει τας προαιρέσεις, προάγει τήν δικαιοσύνην καί τήν αυταπάνησιν...»

Τήν εποχή εκείνη οργανώθηκαν άθλητικοί άγώνες στό στάδιο τής Θεσσαλονίκης. Στην διάρκεια τους ό μαθητής του Δημητρίου, ό Νέστορας, σαν τόν Δαυΐδ, φωνάζοντας «ό Θεός του Δημητρίου βοήθει μοι», έπληξε θανάσιμα τόν γίγαντα Λυαΐο, που έπεσε πτώμα άδοξο καί βαρύ. Μίσος άγριο ξέσπασε έναντίον του Νέστορα, που έπεσε κάτω άπό τó ξίφος σκληρών στρατιωτών ως μάρτυρας Χριστού.

Δέν άρκέστηκαν όμως ως εδώ, οί φανατικοί τών ειδώλων όπαδοί. Τήν νίκη του χριστιανού Νέστορα θεώρησαν νίκη του Δημητρίου. Καί με γυμνά τά σπαθιά όρμησαν στή φυλακή του. Καί εκεί τόν μεγάλο δάσκαλο καί άτρόμητο άγωνιστή τής πίστης με τις λόγχεις τους τόν θανάτωσαν. Θάνατο σκληρό υπέμεινε ό άγιος Δημήτριος, θάνατο όμως που στόν θρίαμβο τόν όδήγησε. Ό τάφος του μεταβλήθηκε σε πηγή, άπό τήν όποία μύρο αναβλύζει, γι' αυτό καί Μυροβλήτης ονομάζεται.

Ό άγιος Δημήτριος υπήρξε για όλους τούς Χριστιανούς «χορηγός αγαθών», «παντοίων ιατρός νοσημάτων». Ό Άγιος υπήρξε ιδιαίτερα για τήν πατρίδα του, τήν Θεσσαλονίκη, «ό μόνος άκριβής φρουρός», «ό φύλαξ άΰπνος», «ό πύργος Θεσσαλονίκης ό άπόρθητος». Ό Μάρτυρας άγωνίζεται μαζί με τόν λαό του κατά τών βαρβάρων: Σλάβων, Βουλγάρων, Άβάρων, Άράβων, Νορμανδών καί Φράγκων. Σπανίως άγιος συνέδεσε τόσο πολú τó όνομά του με τις περιπέτειες τής πατρίδας του, όσο ό άγιος Δημήτριος. Οί Θεσσαλονικείς κατέφευγαν πάντοτε σ' αυτόν, τόν πολιούχο τους, καί του ζητούσαν τήν προστασία του. Καί δέν είναι τυχαίο τó γεγονός, ότι καί ή άπελευθέρωση τής Θεσσαλονίκης κατά τούς βαλκανικούς πολέμους του 1912, πραγματοποιήθηκε τήν ήμέρα τής γιορτής του.

“Όταν τὰ ἀδικαιολόγητα δικαιολογῶνται

Ἡ ἀναισχυντία ἢ πιδὸ μεγάλη ἀπειλὴ τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ ἀναισχυντος κάνει αἰσθητὴ τὴν παρουσία του παντοῦ. Ἐκθειάζει τὴν ἀμαρτία, περιφρονεῖ ἢ ἀπαξιώνει τὴν ἀρετὴ καὶ τὸ ψυχικὸ μεγαλεῖο. Σ' αὐτὴ τῇ διαστροφικῇ τακτικῇ ἔμεῖς δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ παρουσιάσουμε τὴν ὁμορφιὰ τῆς ἀρετῆς. Ἡ ἀρετὴ δὲν εἶναι ἔλλειψη. Εἶναι ὀλοκλήρωση. Τὸ πιδὸ ὁμορφο ἄθλημα εἶναι ὁ ἀγώνας καὶ ἡ ἄσκηση στοὺς πνευματικοὺς στίβους. Μονάχα ἔτσι ὁ ἄνθρωπος γίνεται δυνατός, ἐλεύθερος, φυσιολογικός. Ἡ ψυχὴ διατηρεῖ τὴν ἐλευθερίαν της ἀπὸ τὰ τυραννικὰ δεσμὰ τῆς ἀμαρτίας. Ἀληθινὰ δυνατὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ χαλιναγωγεῖ τὸν ἐγωισμό καὶ τὰ ἄτακτα σκιρτήματα τῆς σάρκα. Ὅχι ἐκεῖνος ποὺ παραδίδεται στὶς κατώτερες ἐπιθυμίες του.

Καὶ πιδὸ συγκεκριμένα. Πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουμε, πὼς τὸ κοινωνικὸ μας χρέος μᾶς ἐπιβάλλει νὰ εἴμαστε τολμηροί. Θρασεῖς ἐκεῖνοι. Τολμηροὶ καὶ ἀποφασιστικοὶ ἔμεῖς. Καὶ ἓνα πρῶτο βῆμα νὰ εἴμαστε ἀκριβεῖς στοὺς χαρακτηρισμοὺς μας. Ἡ δειλία ἀφήνει ἐλεύθερο τὸ δρόμο στὸ κακὸ νὰ ὀργιάζει καὶ νὰ δημιουργεῖ θύματα. Τὸ τονίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: *«Οὐδὲ μικρὸν εἰς τὴν τῶν κακῶν ἀποτροπὴν τὸ γυμνὰς αὐτὰς καὶ κυρίας τῶν κακῶν προφέρεσθαι τὰς ὀνομασίας»*. Δηλαδή, δὲν βοηθαίει καὶ λίγο στὸν περιορισμὸ τοῦ κακοῦ τὸ νὰ τὸ χαρακτηρίζουμε καθαρὰ καὶ ξάστερα, ὅπως ἀκριβῶς εἶναι. Τί σημαίνει αὐτό;

Ἡ ἀμαρτία εἶναι ἀμαρτία. Τὸ ψέμα εἶναι ψέμα ποὺ δὲν τὸ προφέρει μονάχα τὸ στόμα. Τὸ προφέρει καὶ ἡ καρδιὰ καὶ γι' αὐτὸ ψευτίζει τὸν ὅλο ἄνθρωπο. Ἡ ἀνθηκτικότητα εἶναι ἀνθηκότητα, φθορὰ τοῦ ἔμψυχου ναοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὅχι κάτι ποὺ ὅλοι σήμερα τὸ κάνουν καὶ ἄρα εἶναι χωρὶς σημασία. Ἡ ὁμοφυλοφιλία εἶναι διαστροφή, **«ἀσχημοσύνη»** (Ρωμ. α' 27) καὶ ἀναισχυντία, **«παρὰ φύσιν πάθη ἀτιμίας»** (26) καὶ ὄχι ἀπλῆ «ἐπιλογὴ». Τί φωνάζουν; Δικό μας εἶναι τὸ σῶμα καὶ τὸ διαθέτουμε, ὅπως θέλουμε. Ἐχουν ὅμως ἓνα τέτοιο δικαίωμα; Τὸ σῶμα μας δὲν μᾶς ἀνήκει. Ἀνήκει στὸν Θεό, σ' Αὐτὸν ποὺ τὸ δημιούργησε. Ἐμεῖς ἔχουμε τὴν φροντίδα νὰ τὸ διατηροῦμε ἀγνὸ καὶ καθαρὸ, στὴ σωστὴ καὶ φυσιολογικὴ του κατάσταση.

«Οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν. Ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ» (Α' Κορινθ. στ' 19-20), διακηρύττει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Δὲν ἀνήκετε στὸν ἑαυτὸ σας, διότι ἐξαγορασθήκατε μὲ τίμημα βαρὺ, μὲ τὸ ἀτίμητο αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ προσθέτει: **«Τὸ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι»** (στ' 13). Δηλαδή τὸ σῶμα δὲν εἶναι

γιὰ τὶς ἄνομες σαρκικὲς ἐπιθυμίες, ἀλλὰ γιὰ τὸν Κύριο, γιὰ νὰ ἔχει ὀργανικὴ σχέση μαζί Του ὡς μέλος Του. Καὶ ὁ Κύριος εἶναι γιὰ τὸ σῶμα, γιὰ νὰ κατοικεῖ μέσα σ' αὐτό. Μονάχα ἐκεῖνος ποὺ συνειδητοποιεῖ ὅτι τὸ σῶμα του εἶναι κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ καὶ μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ τὸ βεβηλώσει μὲ ὅποιαδήποτε ἀμαρτία. Στέκεται μπροστὰ στὸ σῶμα του, ὅπως θὰ στεκόταν μέσα στὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ, ὅπως ὁ ἱερέας στέκεται μπροστὰ στὸ ἱερὸ θυσιαστήριον.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ξεκάθαρη ἀλήθεια ποὺ πρέπει νὰ λέγεται, ὅσο κι ἂν δὲν γίνεται δεκτὴ. Τὸ κάθε σῶμα, τοῦ κάθε ἄνδρα καὶ τῆς κάθε γυναίκα, δὲν εἶναι σάρκα. Εἶναι μέλος τοῦ μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι σφραγισμένο μὲ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, προορισμένο νὰ ἀνασπῆθῇ καὶ νὰ ζήσει αἰώνια στὴ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Ἡ ἀκρίβεια στοὺς χαρακτηρισμοὺς μᾶς φέρνει σ' ἓνα ἄλλο σημεῖο. Στὴν ἀποκάλυψη τοῦ φαρισαϊσμοῦ ποὺ κρύβεται στὴ διαστροφή καὶ ἀντιστροφή τῆς ἀλήθειας. Τί κάνει ὁ Φαρισαῖος; Δὲν ἀναγνωρίζει στὸν ἑαυτὸ του καμιά ἠθικὴ ἔλλειψη. Ἰσα-ἴσα καμαρώνει γιὰ τὴν ὑποκρισίαν του. Βρίσκεται στὸ ἠθικὸ τέλμα καὶ νομίζει πὼς σκαρφαλώνει στὶς κορυφὲς τῆς ἀρετῆς. Τὴν πνευματικὴ του ἀνωμαλία τὴν θεωρεῖ ὀμαλότητα καὶ προσόν του. Νὰ ποιὸς εἶναι ὁ φαρισαϊσμός.

Σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν ἠθικὸ παχυδερμισμὸ τοῦ φαρισαϊσμοῦ ὁ Κύριος προβάλλει τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὴν συντριβὴν τοῦ Ζακχαίου, τοῦ τελῶνη, τῆς ἀμαρτωλῆς γυναίκα. Ἀμαρτωλὸς ὁ ἓνας, ἀμαρτωλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι. Ὁ ἓνας καταδικάζεται. Οἱ ἄλλοι δικαιώνονται. Γιατί; Ὁ Φαρισαῖος ἔχει συμφιλιωθεῖ μὲ τὴν ὑποκρισίαν, μὲ τὴν ἀμαρτίαν. Ἐχουν γίνῃ κατάστασις μέσα του. Θεωρεῖ τὴν κατάστασις αὐτὴ φυσικὴ, κανονικὴ, νόμιμη. Καμαρώνει γιὰ τὴν πώσι καὶ τὸ κατάντημά του.

Οἱ ἄλλοι εἶναι καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί. Δὲν μένουν ὅμως στὴν πώσι τους. Βλέπουν τὸ κατάντημά τους, ἀναγνωρίζουν τὴν ἐνοχὴ τους καὶ δὲν πασχίζουν μὲ προφάσεις καὶ δικαιολογίες νὰ δικαιολογήσουν τὰ ἀδικαιολόγητα. Μαζὶ μὲ τὸ θάρρος τῆς ἀναγνώρισης ἔχουν καὶ τὴν τόλμη τῆς ὁμολογίας καὶ τὴν δύναμιν τῆς μετάνοιας. Παρουσιάζουν, δηλαδή, ἀληθινὴ πνευματικὴ εὐαισθησίαν. Ἀκόμα καὶ στὴν πώσι τους φανερώνουν μεγαλεῖο ψυχῆς. Ἀναισχυντος ὁ Φαρισαῖος, μὲ συντριβὴν οἱ ἄλλοι. Τὸ τελωνικὸ φρόνημα καὶ ἡ τελωνικὴ ὁμολογία: **«Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ»**, γίνεται γι' αὐτοὺς ὁ ἀνυψωτικὸς μοχλός, ὁ μαγνήτης τοῦ θείου ἐλέους, τῆς ψυχικῆς ἀναστάσεως, ποὺ προσφέρει τὴν δικαίωσι: **«Κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος»**, διακήρυξε ὁ Κύριος γιὰ τὸν τελῶνη.

«Ἐγένετο ἐν τῷ ἔξῃς ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκῶς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. Καὶ ἰδὼν αὐτῇ ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
Γ' ΛΟΥΚΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ ζ' 11 - 16
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Κορ. ια' 31 - ιβ' 9

εἶπε αὐτῇ· μὴ κλαῖε· καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἔλαβε δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ».

ΠΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

«Εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε».

ΘΛΙΒΕΡΟ τὸ θέαμα ποὺ ἀντίκρουσε ὁ θεῖος Διδάσκαλος ἔξω ἀπὸ τῆ Ναῖν. Μιὰ χήρα μάλιστα ἀκολουθοῦσε τὸ φέρετρο τοῦ μονάκριβου παιδιοῦ της. Πλῆθος πολὺ τὴν ἀκολουθεῖ γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσει. Πῶς ὅμως; Εἶναι ἀπαρηγόρητη. Κλαίει γοερά. Ποιὸς θὰ καταφέρει νὰ σφουγγίσει τὰ δάκρυά της; Ποιὸς θὰ τὴν στηρίξει; **«Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε».** Ὁ Κύριος μονάχα εἶχε τὴ δύναμη νὰ τῆς πεῖ μὲ τὸ θεϊκό του κῦρος; μὴν κλαῖς. Αὐτὸς μποροῦσε νὰ τὴν παρηγορήσει.

ἀκόμα κι ἂν τὰ δεινὰ ἔρχονται ἀλλεπάλληλα καὶ μᾶς πλήττουν σκληρά, καὶ πάλι ἡ πεποίθησις ὅτι ὁ Κύριος δὲν ἔπαυσε νὰ μᾶς παρακολουθεῖ καὶ νὰ βλέπει τὸν πόνο μας, μᾶς κάνει νὰ λέμε μαζὶ μὲ τὸν πολὺαθλο Ἰώβ: **«Εἶπεν τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον».**

Β) Ἡ πίστις στὴν ἄλλή ζωή.

Ἡ πεποίθησις στὴν παρουσία τοῦ Κυρίου, μᾶς ὑπενθυμίζει ἀκόμα ὅτι γρήγορα θὰ περάσουν τὰ δεινὰ τῆς ζωῆς καὶ θὰ ἀνατείλει ὠραία καὶ

φωτεινὴ ἡ ἡμέρα τῆς αἰωνιότητος. Δυστυχῶς ὅμως πολλοὶ στὶς στιγμὲς τῆς δυσκολίας δὲν σκέπτονται τὴ μεγάλην αὐτὴ ἀλήθεια. Ἀντίθετα μάλιστα. Τὴν διαγράφουν σὰν νὰ μὴ ὑπάρχει. Βλέπουν μονάχα τὸ παρόν. Καὶ λυγίζουν κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῶν δοκιμασιῶν τῆς ζωῆς καὶ κάμπτονται καὶ ἀπογοπεύονται καὶ γογγύζουν. Μαραίνονται καὶ γίνονται ἀνίκανοι γιὰ κάθε δραστηριότητα. Πόσο διαφορετικὰ θὰ αἰσθάνονταν, ἂν πίστευαν στὴν αἰωνιότητα, στὴ μόνιμη ἐν οὐρανοῖς κατοικία μας! Ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπάρχει πόνος, λύπη ἢ στεναγμός!

Τὴν ἀλήθεια αὐτὴ ἐνίωθε πολὺ βαθειὰ ὁ θεῖος Παῦλος καὶ ἔγραφε: **«Οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς»** (Ρωμ. ν' 18). Αὐτὴ ἡ πεποίθησις τὸν γιγάντωνε, τοῦ ἔδινε τὴ δύναμη νὰ ἀντιμετωπίζει πόνους θλίψεις καὶ τλαιπωρίες, διωγμοὺς καὶ συκοφαντίες μὲ θάρρος καὶ ἀνδρεία καὶ νὰ διακηρύττει ἐκεῖνο τὸ πρωτάκουστο: **«καίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου»** (Κολ. α' 24).

Ὅταν καὶ σὲ μᾶς φουντώνει μέσα μας ἡ πίστις στὴν αἰωνιότητα, θὰ νιώθουμε μεγάλην παρηγοριά καὶ δύναμη στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου. Θὰ δίνουμε τὸν τελευταῖο ἀσπασμὸ στὸ ἀγαπημένο μας πρόσωπο ὄχι **«ὥσπερ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα»**, ἀλλὰ μὲ τὴν πεποίθησις ὅτι γρήγορα θὰ συναντηθοῦμε γιὰ πάντα στὴ χαρὰ τοῦ Οὐρανοῦ!

Α) Ἀνθρώπινη καὶ θεῖα παρηγοριά.

Σὲ στιγμὲς ποὺ ὁ πόνος ματώνει τὴν καρδιά μας δὲ λείπουν οἱ πονοψυχοὶ ποὺ ζητοῦν νὰ μᾶς παρηγορήσουν. Ἀλλὰ πολλὲς φορές, παρ' ὅλη πιθανῶς τὴν καλὴ τους διάθεση, ἀνοίγουν βαθύτερα τὴν πληγὴ καὶ αὐξάνουν περισσότερο τὸν πόνο. Ἄς ἀφήσουμε καὶ τὶς περιπτώσεις ποῦ, ἐνῶ πιέζουν τὴν καρδιά μας, σωματικοὶ καὶ ψυχικοὶ πόνοι, δὲν ὑπάρχει κανένας κοντά μας γιὰ νὰ παρασταθεῖ στὴ θλίψη μας. Καὶ τότε πόσο ὀξύτερος γίνεται ὁ πόνος γιὰ τὸν ἄνθρωπο! Καὶ νιώθουμε μόνοι, χωρὶς κανένας νὰ μᾶς προσέχει, νὰ μᾶς καταλαβαίνει.

Ἀλλά, ἂν οἱ ἄνθρωποι πολλὰς φορές ἀδιαφοροῦν ἢ δὲν μποροῦν νὰ μᾶς παρηγορήσουν, ὅμως ὑπάρχει Ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἀδιαφορεῖ ποτέ, ποὺ δὲν ἀφήνει ποτέ μόνο του τὸν πιστὸ ποὺ πονάει. Τὸν παραστέκει. Εἶναι στὸ πλευρό του. Ἔρχεται γλυκός, πρῶος, παρήγορος.

Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀλήθεια πολὺ σπουδαία. Κοντά μας, ὅταν πονᾶμε στέκεται ὁ Χριστός. Αὐτὴ ἡ πίστις ὅτι ὁ Κύριος γνωρίζει τὶς θλίψεις μας, τὶς συμφορὰς μας, τὶς δοκιμασίες μας, εἶναι μιὰ τεράστια ἠθικὴ δύναμη γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ πόνου. Αὐτὴ ἡ πεποίθησις μᾶς ἐνθαρρύνει, μᾶς στηρίξει, μαλακώνει τὴ θλίψη μας. Καὶ ὅταν αὐτὴ ἡ πίστις εἶναι θερμὴ, μᾶς δίνει τόση δύναμη, ὥστε

«Ἐξήλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσεν παρά τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυῖσαι αὐτῶν ἀπέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκού-

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
Δ' ΛΟΥΚΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ ν' 5 - 15
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Τίτ. γ' 8 - 15

οντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ παρά τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες,

εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῆ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ».

ΤΑ ΑΓΚΑΘΙΑ

«Ἐτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν».

Ο ΚΟΣΜΟΣ δὲν γνῶρισε οὔτε θὰ γνῶρισει ποτὲ δύναμη μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι πανίσχυρος. Δὲν προφυλάσσει ἀπλῶς τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν πλάνη. Τὸν μεταβάλλει, τὸν μεταμορφώνει κυριολεκτικά, τὸν ἀναγεννᾷ, τὸν ἀναδεικνύει δημιουργικὸ παράγοντα μέσα στὴν κοινωνία. Κι ὅμως, ὑπάρχουν περιπτώσεις ποῦ ὁ παντοδύναμος λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν δημιουργεῖ τίς μεγάλες αὐτὲς ἠθικὲς μεταβολές. Αὐτὲς μᾶς τίς παρουσιάζει ὁ Κύριος στὴ σημερινὴ παραβολή. Ἐνας ἀπὸ αὐτούς, εἶναι τὰ ἀγκάθια τῶν μεριμνῶν τοῦ πλοῦτου καὶ τῶν ἡδονῶν ποῦ πνίγουν τὸν θεῖο λόγο.

A) Τὰ πολλὰ ἀγκάθια.

Τί λοιπόν; Δὲν πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ μεριμνᾷ καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τίς ὑποθέσεις καὶ τὰ ζητήματα ποῦ τὸν ἀφοροῦν; Δὲν πρέπει νὰ ἐργάζεται γιὰ νὰ βελτιώσει τὰ οἰκονομικά του καὶ ν' ἀποκτήσει κάποια ἄνεση; Δὲν πρέπει νὰ χαίρεται τὴ ζωὴ του; Ἀσφαλῶς ναί! Εἶναι καθῆκον καὶ ὑποχρέωση τοῦ ἀθρώπου νὰ ἀσχολεῖται καὶ νὰ τακτοποιεῖ τὰ ζητήματα καὶ τίς ὑποθέσεις τῆς ζωῆς του! Ἐδῶ ὅμως δὲν πρόκειται γι' αὐτά. Ἀλλὰ γιὰ τὴν ἐκνευριστικὴ μέριμνα καὶ ἀγωνιώδη φροντίδα τόσων ἀθρώπων. Γιὰ τὴν κοσμικὴ ἐπίδειξη καὶ σπατάλη ποῦ ἀπορροφοῦν ὅλη τὴν προσοχὴ καὶ ὅλο τὸν καιρὸ τους. Ἐδῶ πρόκειται γιὰ τὸ τρελὸ κυνηγητὸ τοῦ πλοῦτου, γιὰ τὴν παράνομη ἀπόκτηση πολλῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Κυνηγητὸ ποῦ θάβει μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ ἀθρώπου κάθε ἀνώτερη ἀπόφαση, κάθε εὐγενικὴ σκέψη, κάθε δημιουργικὸ σπόρο ποῦ ἴσως κάποτε φυτεύθηκε ἐκεῖ. Ἐδῶ πρόκειται γιὰ τίς ἀμαρτωλὲς ἡδονὲς καὶ ἀπολαύσεις ποῦ εἶναι τὰ τρομερότερα ἀγκάθια. Ἡ θεληματικὴ ὑποδοῦλωση στὴν ἀνηθικότητα συμπνίγει κάθε καλὸ λόγο, κάθε θεία ἐντολὴ γιὰ μιὰ ἀνώτερη ζωὴ. Γιὰ τὸ δοῦλο τῆς ἀμαρτίας αὐτὰ εἶναι ξεπερασμένα, παρελθοντολογία!

Γιὰ ὅλους αὐτούς τοὺς λόγους, πολλοὶ εἶναι σήμε-ρα ποῦ ἐνῶ τρέφονται τακτικὰ ἀπὸ τὴ θεία ἀλήθεια, δὲν καρποφοροῦν, δὲν ἀλλάζουν ζωὴ, δὲν γίνονται

νέοι ἄνθρωποι.

Τί χρειάζεται λοιπόν;

B) Κάθαρση καὶ καρποφορία.

Κάθαρση ἐσωτερικὴ. Ξερίζωμα τῶν ἀγκαθιῶν, γιὰ νὰ ἔλθει ἡ πνευματικὴ καρποφορία. Ξεχέρσωμα τοῦ χωραφιοῦ. Ἐπαναπαύεται ὁ ἀγρότης ὅταν βλέπει ἀγκάθια στὸ χωράφι του; Πῶς ἐμεῖς ἡσυχάζουμε ἐνῶ ὑπάρχουν δηλητηριώδη ἀγκάθια στὴν ψυχὴ μας; Τὸ πρωταρχικὸ καὶ βασικὸ καθῆκον μας εἶναι νὰ ἀπαλλάξουμε τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὰ ἀποπνικτικὰ αὐτὰ ἀγκάθια.

Τὴν ἀγωνιώδη μέριμνα ἅς τὴν ἀντικαταστήσει ἡ ἐμπιστοσύνη στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Νὰ ἐργασθούμε, νὰ κοπιᾶσουμε, ἀλλὰ συγχρόνως νὰ ἐμπιστευθούμε στὸν Θεό. Δὲν εἶναι στοργικὸς μας Πατέρας; Πῶς θὰ ἀφήσει ἐμᾶς καὶ τὴν οἰκογένειά μας καὶ δὲν θὰ ἐνδιαφερθεῖ;

Ἀκόμα, ἀντικατάστησε τὸ τρελὸ κυνηγητὸ τοῦ πλουτισμοῦ μὲ τὴ δημιουργικὴ ἐργασία. Σταμάτα νὰ παρανομεῖς, νὰ ἀδικεῖς, νὰ ἐκμεταλλεύεσαι τὸν συνάνθρωπό σου. Καὶ θὰ δεῖς νὰ ἀνθίζουν μέσα σου οἱ θεῖοι καρποὶ τῆς τιμιότητος, τῆς εὐθύτητος, τῆς δικαιοσύνης.

Ξερίζωσε τὸ ἀγκάθι τῆς ἀσωτείας. Κόψε τὰ δεσμὰ ποῦ σε δένουν μὲ τὴν ἁμαρτία καὶ τὴν παρανομία. **«Καθαρίσατε χεῖρας ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀγνίστατε καρδίας δίψυχοι»** τονίζει ὁ θεὸς Ἰάκωβος. Καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπογραμμίζει: **«Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ»** (Β' Κοριν. ζ').

Ἡ κάθαρση τῆς ψυχῆς καὶ ἡ καρποφορία εἶναι δυὸ πράγματα ἀλληλένδετα. Ὅταν ξεριζώσουμε τὰ ἀγκάθια, στὴ θέση τους μποροῦν νὰ φυτρώσουν πλούσιοι καρποὶ. Καὶ ἡ καρποφορία εἶναι ἡ γνήσια χριστιανικὴ ζωὴ. Καὶ ἔχει ἀνάγκη σήμερα ἡ ἐποχὴ μας νὰ δεῖ τὴν καρποφορία αὐτὴ στοὺς ἀθρώπους ποῦ ἀγαποῦν τὴ θεία ἀλήθεια. Αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ ζωντανὸ κήρυγμα.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

«Δεῦτε πρὸς με πάντες»

«Ο εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἀναφέρει τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου “Πολλοὶ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί” (κβ' 14). Θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ σκεφθεῖ, πὼς τὸ εὐαγγέλιο ἀπευθύνεται στοὺς λίγους, στοὺς ἐκλεκτούς, στοὺς προνομιούχους. Ὁ Χριστὸς κάνει διακρίσεις ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους καὶ προτιμᾷ τοὺς μὲν καὶ ἀπορρίπτει τοὺς δέ. Κάτι τέτοιο τὸ συναντᾶμε σὲ μερικές σύγχρονες αἱρέσεις πού στενεύουν τὸν ὀρίζοντά τους καὶ περιορίζουν τὴ σωτηρία στοὺς “ἡμετέρους”, στοὺς “ἐκλεκτούς”. Ἡ νοοτροπία αὐτὴ ἐκτὸς ἀπὸ αἰρετική εἶναι καὶ φαρισαϊκή. Οἱ Φαρισαῖοι, πού ἤθελαν νὰ ξεχωρίζουν, “οὐκ εἰμὶ ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων”, ἔκαναν τέτοιες ὑποτιμητικὲς ταξινομήσεις στοὺς ἀνθρώπους».

Οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ Κυρίου ἔχουν τελείως διαφορετικὸ νόημα. Τὸ «πολλοὶ κλητοί» εἶναι ἀντὶ τοῦ πάντες, ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἄνθρωποι εἶναι κλητοί, εἶναι καλεσμένοι στοὺς «βασιλικοὺς γάμους», στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, καὶ ἀπὸ αὐτοὺς καὶ μόνον ἐξαρτᾶται νὰ γίνουν καὶ ἐκλεκτοί. Δὲν τοὺς ξεχωρίζει καὶ δὲν τοὺς ταξινομεῖ ὁ Χριστὸς, αὐτοί, οἱ ἄνθρωποι κάθε ἐποχῆς, ὡς ὑπεύθυνες καὶ αὐτόνομες προσωπικότητες, τοποθετοῦν τὸν ἑαυτό τους κατὰ τὴν ἐπιθυμία καὶ προτίμησή τους. Οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου «πολλοὶ εἰσὶ κλητοί...» ἀποτελοῦν τὴν κατάληξη τῆς παραβολῆς τῶν βασιλικῶν γάμων καὶ τοῦ δείπνου πού καλοῦσε τοὺς προσκεκλημένους ὁ βασιλιάς. Οἱ πρῶτοι πού δέχθηκαν τὴν τιμητικὴ πρόσκληση τὴν ἀπέρριψαν μὲ διάφορες προφάσεις. Ἄλλα καὶ οἱ ἄλλοι πού κλήθηκαν μετὰ, ἂν καὶ ἡ πρόσκληση ἦταν γενική, δὲν ἀνταποκρίθηκαν πλήρως. Καὶ τελικὰ μετὰξὺ αὐτῶν πού ἤλθαν βρέθηκε καὶ κάποιος χωρὶς «ἔνδυμα γάμου», περιφρονητῆς τῆς προσκλήσεως.

Τί σημαίνουν ὅλα αὐτά; Ὁ Χριστὸς κανένα δὲν ἀποκλείει. Τὸ μαρτυρεῖ ὀλόκληρη ἡ ἐπίγεια ζωὴ Του. Κάλεσε τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους. Μαζὶ κάλεσε καὶ τὸν Ἰουδα. Δὲν τὸν ἀπέκλεισε μολοντί ἤξερε τὸ τραγικὸ τέλος του καὶ τὴν ἐλεεινὴ προδοσία του. Κάλεσε τὸν τελῶνη Ζακχαῖο καὶ τὸν ἐπίσης τελῶνη καὶ μετέπειτα εὐαγγελιστὴ Ματθαῖο. «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς» (Ματθ. 1α' 28), διεκήρυξε. Τὸν ληστὴ τὸν κάλεσε στὴν πιὸ τραγικὴ στιγμή τοῦ σταυρικοῦ Πάθους σὲ μετάνοια καὶ σωτηρία. Μὲ πόσο πόνο ποθοῦσε τὴ σωτηρία καὶ αὐτῆς τῆς προφητοκτόνου Ἱερουσαλήμ! Ὅχι μία, καὶ δύο φορές προσπάθησε νὰ τὴν συγκαταστήσῃ ἀπὸ τὴν καταστροφὴ. «Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ,... ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὄν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησατε» (Ματθ. κγ' 37).

Ἔτσι εἶναι. Ἡ θεϊκὴ ἀγάπη δὲν γνωρίζει ὄρια καὶ περιορισμούς. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ οὐράνιου Πατέρα γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου δὲν κάνει ἐξαιρέσεις καὶ δὲν τοποθετεῖ πουθενὰ σύνορα. Θέλει νὰ σώσει ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους. Νὰ τοὺς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὰ τυραννικὰ δεσμὰ τῆς ἁμαρτίας. Νὰ τοὺς ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ Σατανᾶ. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος γράφει ὅτι ὁ Θεὸς «μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι» (Β' Πέτρ. γ' 9). Καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος βεβαιώνει ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι Πατέρας καὶ «σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων» (Α' Τιμ. δ' 10). «Ἐποίησεν ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς... Ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὖροιεν» (Πράξ. ιζ' 26-27). Ὁ Θεὸς εἶναι Πατέρας, ὄχι ἑνὸς λαοῦ ἢ μιᾶς χώρας μόνον, «οὐκ ἔστι μερικὸς Θεός, ἀλλὰ πάντων πατήρ... καὶ πάντων κηδεμών» (Χρυσόστομος). Πὼς ἐπομένως εἶναι δυνατὸν ὡς Πατέρας νὰ ξεχωρίζει τὰ παιδιά Του, ὅπουδήποτε κι ἂν βρίσκονται καὶ νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴ σωτηρία τους;

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεάνθρωπος Λυτρωτῆς, πού «ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων» τῶν ἀνθρώπων, προσέδωσε στὴν προσφερομένη σωτηρία Του ἀπόλυτο καὶ παγκόσμιο χαρακτῆρα. Ἡ παραγγελία Του στοὺς Ἀποστόλους ἦταν σαφής: «Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη... κηρύσσοντες τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει» (Ματθ. κη' 19, Μάρκ. 1στ' 15). Ἔτσι κηρύχθηκε «τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ... εἰς πάντα τὰ ἔθνη... εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι... ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ... ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Ματθ. κδ' 14, κοτ' 13, Μάρκ. ιγ' 10, Λουκ. κδ' 47, Πράξ. α' 8). Καὶ μὲ τὴν Πεντηκοστὴ ὁ Χριστιανισμὸς φανερώνει τὴν παγκοσμιότητά του, ὡς θρησκεία ἀπόλυτος «παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν» (Πράξ. β' 5), ὥστε «ὡς ἂν ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται» (Πράξ. β' 21).

Καλεῖ, λοιπόν, ὁ Θεὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως. Καλεῖ καὶ περιμένει καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ σπεύσει καὶ νὰ ἀγκαλιάσει καὶ τοὺς πιὸ μεγάλους ἁμαρτωλοὺς πού ἐπιστρέφουν ἐν μετανοίᾳ. «Ἐπιστρέψατε πρὸς με καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς» (Ζαχ. α' 3). Ὅταν ὅμως ὑπάρχει, παρὰ τὰ προσκλητήρια τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, πεισματικὴ ἄρνηση καὶ ἐπιμονὴ στὴν ἁμαρτία, τότε «μὴ βουλομένους οὐ βιάζεται ὁ Θεός, ἀλλὰ βουλομένους ἔλκει» (Χρυσόστομος). Μὲ τὸ ζῶρι δὲν μᾶς τραβάει, παρὰ μόνο μὲ τὴ θέλησή μας καὶ ἐὰν «ἡμεῖς μὴ θέλωμεν διαπίπτει τὰ τῆς σωτηρίας ἡμῶν». Ἄν ἡμεῖς δὲν θέλουμε καὶ δὲν ἐπιθυμοῦμε ὅ,τι ἀφορᾷ τὴ σωτηρία μας, τὴν χάνουμε. Ἐπομένως κλητοὶ ὅλοι εἴμαστε. Ἐκλεκτοί; Ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται.

28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Ὁ θρίαμβος τῆς πίστεως

Παράλληλες οἱ ἐποχές. Οἱ ἀδίστακτοι τύραννοι, ποὺ ὑποκινοῦν τὶς ἀναταραχὲς καὶ παρασύρουν τοὺς λαοὺς σὲ ἀδικαιολόγητες πολεμικὲς συρράξεις, δὲν λείπουν ἀπὸ καμιά ἐποχή. Φιλήσυχος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς κανένα δὲν προκάλεσε καὶ κανένα δὲν προκαλεῖ. Ὅταν ὅμως παραστεῖ ἀνάγκη, νὰ ἀγωνιστεῖ ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν, ἀναδεικνύεται ἀκαταμάχητος. Καὶ αὐτὸ τὸ ἔχει ἀποδείξει κατ' ἐπανάληψη, μὲ τὴν ἀνωτερότητα του πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους, μὲ τοὺς ἥρωικούς ἀγῶνες του, γεμάτους ἀπὸ μοναδικὲς θυσίες.

Διδακτικὴ ἡ Ἱστορία καὶ ἐπαναλαμβάνεται κάθε τόσο. Σὲ τραγικὴ κατάσταση εἶχε βρεθεῖ ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραήλ. Εἶχαν συνασπισθεῖ ἐναντίον του σὲ μιὰ ἀνιερὴν συμμαχία Ἰσμαηλίτες, Ἰουμαῖοι, Ἀγαρηνοί, Μωαβίτες καὶ ἄλλοι λαοὶ ξένοι πρὸς τὸν Θεό.

Σκοτεινὲς οἱ ἀποφάσεις τους. Ἐξοντωτικὰ τὰ σχέδιά τους. Σκοπὸς τους ἀποκλειστικὸς πόλεμος ἀμείλικτος, ἐξοντωτικὸς. Καὶ ὁ Ψαλμωδὸς ἀπευθύνεται στὸν Θεό, τὸν κραταῖο προστάτη τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀδικουμένων καὶ τὸν καλεῖ σὲ βοήθεια:

«Μὴ μείνης σιωπηλὸς καὶ μὴν ἀφήσης ἀνεκδήλωτη τὴ δίκαιη ὀργή σου, Θεέ μου. Μὴ μείνης ἀδιάφορος, Κύριε, γιὰ αὐτοὺ ἀπὸ κοινοῦ, μὲ μιὰ καρδιά, ἀποφάσισαν τὴν καταστροφὴ μας...» (Ψαλμὸς 82, 2-6).

Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἀντισταθεῖ στὸ ἄγριο μίσος μανιακῶν ἐχθρῶν; Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ κλονίζεται μὲν δὲν χάνει ὅμως τὸ θάρρος του καὶ ὅταν ὅλα φαίνονται δύσκολα καὶ τὰ ἐμπόδια ἀνυπέρβλητα. Στηρίζει τὴν ἐλπίδα του στὴν ἀκαταμάχητη δύναμη τοῦ Θεοῦ. Δὲν λησμονεῖ τὶς ἐπανελημμένες ἐπεμβάσεις καὶ παρεμβάσεις τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν προσωπικὴ του σωτηρία, ὅπως καὶ γιὰ τὴν υπεράσπιση τοῦ ἔθνους. Καὶ ὁ θρίαμβος τῆς πίστεως μετὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἔκβαση τοῦ πολέμου γίνεται ἀφορμὴ νὰ δοξάζεται στὸ τέλος ἀπὸ ὅλους τὸ ἅγιο ὄνομα τοῦ παντοδύναμου Θεοῦ. Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ εὐχὴ καὶ προσευχὴ καὶ βαθιὰ ἐπιθυμία τοῦ ἱεροῦ Ψαλμωδοῦ:

«Καὶ γνώτωσαν, ὅτι, ὄνομά σοι Κύριος, σὺ μόνος Ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν» (Ψαλμὸς 82, 19).

Εἶπαμε πὼς ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Πόσα καὶ πόσα γεγονότα παρόμοια δὲν γνώρισε καὶ ἡ πατρίδα μας! Ἡ μακραίωνη καὶ ἔνδοξη ἱστορία της τὸ μαρτυρεῖ. Καὶ ἡ μαρτυρία αὐτὴ δὲν κάνει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ καταδεικνύει, στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, τὴν ἀποφασιστικὴν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν θρίαμβο τῆς πίστεως.

Κατ' ἐπανάληψη ὁ Θεὸς ἔσωσε τὸ ἔθνος μας ἀπὸ ποικίλους ἐπιδρομεῖς ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ὡς σήμερα.

Ποιὸς θὰ τὸ περίμενε, χωρὶς τὴ θεϊκὴ ἐπέμβαση; Τὸ πρωινὸ ἐκεῖνο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 βρῆκε ὄρθια τὴν ἀδούλωτη ἑλληνικὴ ψυχὴ. Μπροστὰ στὴν ἀδίστακτη πρόκληση καὶ τὴν ὠμὴ βία τοῦ φασισμοῦ, σύσσωμος ξεσπκώθηκε ὁ ἑλληνικὸς λαός. Μὲ τὸ ὄραμα τῆς Παναγίας ὁ στρατὸς μας προχωροῦσε καὶ ἐλευθέρωνε τὰ τιμημένα χῶματα τῆς βορειοπεπωρωτικῆς γῆς.

Στὴν Ἑλλάδα ξαναζοῦσαν ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρο ὡς τὸ ἄλλο Μαραθῶνες, Θερμοπύλες, Σαλαμίνας. Οἱ ἀπόγονοι τῶν Μαραθωνομάχων καὶ τοῦ Βυζαντίου, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη καὶ τὴ φλόγα στὴν καρδιά, ρίχνονταν στὴ φωτιὰ τῆς μάχης.

Ἡ ἀθάνατη ἑλληνικὴ δόξα, πάνω στὶς κορφὲς τῆς Πίνδου, ἔδειχνε μὲ δάχτυλο κυριαρχικὸ τὰ φωτεινὰ μονοπάτια τοῦ θριάμβου καὶ τῆς νίκης.

Ὅμως οἱ ὀκτὼ ἑκατομμύρια λόγχοι λησμονήσαν, πὼς ὅταν δὲν τὶς κρατᾶνε φλογερὲς ψυχὲς, γίνονται ἄχρηστα παλιοσιδέρα. Οἱ Ἕλληνες ἀπέναντι στὴν ὑπεροπλία τοῦ ἐχθροῦ διέθεταν ἀτσάλινες καρδιές. Στὸ στόμα εἶχαν τὸ ἀθάνατο ΟΧΙ, ποὺ πῆγαζε ἀπὸ τὴν πίστη στὴν κραταῖα βοήθεια καὶ προστασία τοῦ Θεοῦ. Μὲ αὐτὴ τὴ δύναμη ὀλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καὶ οἱ ἄξιοι ἄρχοντές του, προτίμησαν ἀπὸ τὸ προδοτικὸ **ναὶ** τῆς ὑποταγῆς τὸ ἥρωικὸ **ὄχι** τῆς ἀντίστασης.

Νά, γιὰτί ὅλοι οἱ ἀμερόληπτοι ἱστορικοί, ποὺ διαθέτουν καθαρὴ ὄραση καὶ ἀδέσμευτη ψυχὴ ἀπὸ προκαταλήψεις ἢ σκοπιμότητες, τὸ διακνυρῶνται: Ἡ ἐποποιΐα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἦταν τὸ θαῦμα τῆς πίστεως. Δὲν ἔχει καμιά ἄλλη ἐξήγηση. Καὶ ὅσοι ἀναζητοῦν ἄλλες στενόψυχες ἐρμηνεῖες δὲν εἶχαν καὶ δὲν ἔχουν καμιά ἐπαφὴ μὲ τὴν ἑλληνικὴ ψυχὴ, μὲ τὸν παλμὸ τοῦ ἔθνους. Ἡ μήπως δὲν ἦταν θαῦμα τῆς πίστεως καὶ ἡ ἔθνικὴ ὁμοψυχία ποὺ κυριάρχησε; Ὁ παραμερισμὸς διαφορῶν καὶ ἀντιθέσεων ἀπὸ ὅλους ἦταν τυχαῖο γεγονός;

Καιρὸς νὰ τὸ συνειδητοποιήσουμε. Ὅσακις λαὸς καὶ ἄρχοντες συμπορεύθηκαν, χωρὶς τὸ ἔθνοκτόνο μικρόβιο τῆς διχόνοιας, ἡ Πατρίδα μας γνώρισε ἡμέρες δόξας καὶ μεγαλείου. Αὐτὸ ἂς ἀποτελέσει ὁδηγὸ καὶ σήμερα στὶς κρίσιμες ἡμέρες ποὺ διέρχεται τὸ ἔθνος μας.

Ἡ ἀθάνατη ἑλληνικὴ δόξα, πάνω στὶς κορφὲς τῆς Πίνδου, ἔδειχνε μὲ δάχτυλο κυριαρχικὸ τὰ φωτεινὰ μονοπάτια τοῦ θριάμβου καὶ τῆς νίκης.

«Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας. Ἐξεληθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν

γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενε, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· τί ἔμοι καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοί ἐστιν ὄνομα; ὃ δὲ εἶπε· λεγεὼν· ὅτι δαιμόνια πολλά εἰσηλθεν εἰς αὐτόν· καὶ παρεκάλει αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤ' ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ ν' 27 - 39
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γαλ. β' 16-20

εἰσελεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξεληθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσηλθόν εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ

ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὔρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἰματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρά τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός, καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς».

ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ

«Ὁρμησε ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη».

Ἡ ΤΙΜΩΡΙΑ τῶν Γαδαρηνῶν φαίνεται μεγάλη. Ἀλλὰ καὶ ἡ παράβαση τοῦ θείου Νόμου ἦταν κτυπητή, θεληματικὴ, ἐπίμονη. Ὁ Νόμος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀπαγόρευε τὸ χοιρινὸ κρέας. Αὐτοὶ ὅμως συνεχῶς παρέβαιναν τὴν ἐντολή. Κι ἔτσι αὐξαναν ἀνενόχλητοι τὰ παράνομα ἔσοδά τους. Ὁ δρόμος αὐτὸς ἦταν εὐκόλος, εὐχάριστος καὶ ἀποδοτικός!

Α) Ὅχι μόνο τότε.

Πόσοι καὶ στίς μέρες μας δὲν ἀκολουθοῦν τὴν ἴδια πορεία στὴ ζωὴ τους! Δὲν καταπατοῦν αὐτοὶ τὸ Νόμο τοῦ Μωυσέως. Περιφρονοῦν θεῖους Νόμους τῆς ἐποχῆς τῆς Χάριτος. Τὸ νόμο τῆς δικαιοσύνης, τῆς τιμιότητος, τῆς εἰλικρινείας καταπατοῦν. Δὲν μπορεῖς νὰ βγάλεις χρήματα, νὰ ἀνεβεῖς, νὰ πλουτίσεις, ὅταν πᾶς μὲ τὸ Εὐαγγέλιο, λένε. Κι ἐπειδὴ στ' ἀλήθεια ἡ τιμιότητα, ἡ δικαιοσύνη κι οἱ ἄλλες ἀρετὲς δὲν ἐπιτρέπουν τὴ συσσώρευση παράνομου πλούτου, προτιμοῦν νὰ παραμερίζουν τὶς θεῖες ἐντολές. Νὰ καταπατοῦν τὴ δικαιοσύνη, νὰ ἐκμεταλλεύονται τὸν φτωχὸ, τὴ χήρα, τὸν ἀνήμερο. Ἀλλὰ καὶ μεταξύ τους, στίς ἐμπορικὲς τους συναλλαγὰς κοιτάζει ὁ καθένας πῶς νὰ ἀδικήσῃ τὸν ἄλλο, νὰ μαζέψῃ περισσότερα καὶ νὰ κερδίσει ἀπὸ τὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη συναλλαγὴ. Ἄς ἀφήσουμε καὶ ἐκείνους ποὺ κάνουν «δουλειὰς τοῦ ποδαριοῦ», ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τοκογλυφίαι, ἢ δουλεύουν τὴ νύχτα καὶ προσπαθοῦν μὲ τρόπους κάθε ἄλλο παρὰ νόμιμους νὰ συγκεντρώσουν πλοῦτη χωρὶς κόπο.

Β) Ὁ Θεὸς ὑπενθυμίζει.

Ἔρχονται ὅμως στιγμὲς καὶ περιστάσεις στὴ

ζωὴ καὶ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ὁ Θεὸς μὲ διάφορους τρόπους καὶ γεγονότα ζηταίει νὰ τοὺς συνεφέρει καὶ νὰ νιώσουν ποῦ πᾶνε. Αὐτὸ δὲν συνέβη καὶ μὲ τοὺς Γαδαρνοὺς; Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔφθασε στὴ χώρα τους, σπλαχνίσθηκε τὸν δαιμονισμένο καὶ διέταξε τὰ δαιμόνια νὰ βγοῦν ἀπὸ αὐτόν καὶ νὰ πνίξουν τὸ κοπάδι τῶν χοίρων. Ἦθελε μὲ τὴν τιμωρία νὰ τοὺς συνετίσει, νὰ νιώσουν ὅτι ἦταν παραβάτες θείου νόμου καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀλλάξουν πορεία ζωῆς.

Ἀλλὰ μάταια. Οἱ Γαδαρνοὶ μόλις εἶδαν τὸν παράνομο πλοῦτο τους νὰ βυθίζεται στὴ λίμνη, τοὺς ἐπίασε ἀπελπισία. Καὶ παρακάλεσαν τὸν Κύριο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ χώρα τους. Ζοῦσαν μὲ τὴ γεύση τῆς ἀμαρτίας καὶ τὰ εἶχαν βολέψῃ ἔτσι μὲ τὴ συνείδησή τους. Δὲν ἔβλεπαν τὸ λόγο γιατί ἔπρεπε νὰ ἀλλάξουν. Γιατί νὰ ἀκολουθήσουν τὸ νόμιμο δρόμο καὶ νὰ ἀρνηθοῦν κάθε τι τὸ ἀθέμιτο. Τὸ ἴδιο δὲν γίνεται συχνὰ καὶ σήμερα; Ὁ Θεὸς μὲ ποικίλους τρόπους δὲν χτυπάει τὴν πόρτα τῆς ψυχῆς μας; Μὲ ἓνα κήρυγμα, μὲ τὸν γραπτὸ λόγο, μὲ μιὰ ἀρρώστια, μιὰ δοκιμασία, μιὰ ἀποτυχία, δὲν μᾶς ἐπαναλαμβάνει τὸ «δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς»;

Πῆγε στὴ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν ὁ Κύριος καὶ οἱ Γαδαρνοὶ ἔμειναν στὴν ἴδια κατάστασι. Ἔρχεται καὶ στὴ χώρα τῆς ψυχῆς μας συχνὰ καὶ ἐμεῖς μένομε ἀμετανόητοι. Δεμένοι μὲ τὴν ἀμαρτία, δοῦλοι στὸν ἐγωισμό καὶ τὰ ὑλικά κέρδη μας. Ὁ Ἰησοῦς χτυπάει τὴν πόρτα τῆς καρδιάς μας. Ἀπὸ ἐμᾶς ἐξαρτᾶται νὰ δεχθοῦμε τὸν θεῖο Ἐπισκέπτη, νὰ ἀκούσουμε τὶς θεῖες Του ἐντολές καὶ νὰ τὶς ἐφαρμόσουμε.

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά· γυνή δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτόν. Καί τῆδε ἦν ἀδελφή καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλήν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε, Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνη με κατέλιπεν διακονεῖν; εἶπε οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα Μάρθα,

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Ζ΄ ΛΟΥΚΑ (ΑΓ. ΣΚΕΠΗΣ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ 1΄ 38 - 42, 1α΄ 27 - 28
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. θ΄ 1 - 7

μεριμνᾶς καὶ τυρβάζη περὶ πολλά· ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία· Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἥτις οὐκ

ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτόν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἣ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπεν, μενουῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν».

ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΗ ΕΚΛΟΓΗ

«Μαρία τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο».

Ὁ Κύριος γίνεται δεκτὸς γιὰ φιλοξενία στὸ σπίτι δύο ἀδελφῶν, τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας. Γεγονὸς σημαντικό. Χαίρονται καὶ οἱ δύο. Κατὰ βάθος τρέφουν καὶ οἱ δύο τὰ ἴδια αἰσθήματα πρὸς τὸν θεῖο Διδάσκαλο. Ἐχουν τὶς ἴδιες διαθέσεις λατρείας καὶ ὑποταγῆς. Διαφέρουν μόνο στὸν τρόπο ἐκφράσεως. Διαφορετικὰ ἐκφράζει τὸν πλούσιο ἐσωτερικὸ τῆς κόσμου ἢ μία καὶ διαφορετικὰ ἢ ἄλλη. Κάνουν διαφορετικὴ ἐκλογὴ ἢ κάθε μία!

Τὰ πολλά.

Κοιτάξετε τὴν Μάρθα. Τρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ προτοιμάζει μὲ ὄλη τῆς τὴν καρδιά τὸ γεῦμα. Θέλει νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν μεγάλο τῆς Ἐπισκέπτη μὲ τὸ παραπάνω. Αὐτὴ εἶναι ἡ λαχτάρα τῆς. Σ' αὐτὸ ἀποβλέπει ὁ χαρούμενος κόπος τῆς. Καὶ ὅμως ὁ Ἰησοῦς τὴν παρατηρεῖ: «**Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾶς καὶ τυρβάζη περὶ πολλά· ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία!**» Ὁ Κύριος δὲν ἐπιδοκιμάζει τὴν ὑπερβολικὴ τῆς ἀπορρόφηση ἀπὸ τὰ ὑλικά πράγματα.

Πόσες φορές καὶ στὶς μέρες μας ὁ Ἰησοῦς βρίσκεται στὴν δυσάρεστη θέση νὰ κάνει τὴν ἴδια παρατήρηση! Πόσες φορές κι ἐμεῖς, ὅπως ἡ Μάρθα, τὸν ἀναγκάζουμε νὰ μᾶς ἐπιτιμήσῃ μὲ τὰ ἴδια λόγια! Πόσες φορές θὰ μπορούσε νὰ πεῖ καὶ σὲ μᾶς: Παιδί μου, ἀσχολεῖσαι μὲ χίλια δυὸ πράγματα. Δὲν εἶναι ἀμαρτωλά, αὐτὰ καθ' ἑαυτά. Ὅμως δὲν εἶναι τὸ ἕνα, τὸ μοναδικό, τὸ ἀναγκαῖο, ἐκεῖνο πού ὠφελεῖ.

Πράγματι. Προσέξατε τὴν βιβλιοθήκη ἐνὸς φίλου σας. Μπορεῖ νὰ μὴν ἔχει βιβλία-νάρκες, πού γκρεμίζουν συθέμελα τὴν οἰκογένεια, πού χτυποῦν τὴν πίστη. Περιέχει βιβλία ἀχρωμάτιστα, ἠθικῶς ἀδιάφορα.

Πάντως δὲν θὰ βρεῖτε ἕνα βιβλίον χριστιανικῆς μορφώσεως καὶ οἰκοδομῆς. Δὲν θὰ συναντήσετε τὸ Βιβλίον, τὸ ἕνα καὶ μοναδικό, τὴν Ἁγία Γραφή. Καὶ θὰ θυμηθεῖτε τὴν ἐπιτίμηση τοῦ Κυρίου: «**Μεριμνᾶς καὶ τυρβάζη περὶ πολλά...**»

Συζητήσατε μὲ ἕνα γονεά. Ποιὰ εἶναι τὰ ὄνειρά του, ποιὲς φιλοδοξίες τρέφει, πού ξοδεύει τὸν ἰδρῶτα του σχετικὰ μὲ τὰ παιδιά του. Νὰ μάθουν κάποια ξένη γλώσσα, νὰ ἀποκτήσουν γενικὴ μόρφωση, ἀνάλογη μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Εἶναι κακὸ αὐτό; Ὁχι. Πότε ὅμως; Ὅταν δὲν θυσιά-

ζεταὶ τὸ μάθημα τοῦ κατηχητικοῦ στὸ βωμὸ τῆς ξένης γλώσσας. Ὅταν ἡ παρουσία σὲ κάποιο φροντιστήριο, δὲν γίνεται μὲ ἀπουσία ἀπὸ τῆς θεῖας Λειτουργίας. Διαφορετικὰ ἰσχύει τό: «**Μεριμνᾶς...**»

Τί νὰ πεῖ κανεὶς γιὰ ὄσους περιφρονοῦν τὴν θεῖα Λειτουργία καὶ προτιμοῦν τὸ κυνήγι, τὴν ἐκδρομή. Ἡ γὰρ τὶς νοικοκυρὲς ἐκεῖνες πού ἀκούνε τὴ λειτουργία ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο ἐνῶ τακτοποιοῦν διάφορες δουλειὲς στὸ σπίτι;

Ὁ Ἕνας!

Ὁ Κύριος ὅμως προσθέτει καὶ κάτι ἄλλο στὴν παρατήρησή του πρὸς τὴν Μάρθα: «**Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο**», τῆς λέει. Ἐσὺ φροντίζεις γιὰ τὰ ὑλικά φαγητά. Ἡ ἀδελφή σου ὅμως ἔκανε πιὸ ἐπιτυχημένη ἐκλογὴ. Διάλεξε γιὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς τὴν «**ἀγαθὴν μερίδα**», τὰ πνευματικὰ καὶ αἰώνια ἀγαθὰ, ἐμένα τὸν ἴδιο, πού εἶμαι τὸ μόνο καὶ ἄκρο ἀγαθὸ γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ.

Πόσο λίγοι, καὶ ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς ἀνθρώπους, κάνουν τὴν ἐπιτυχημένη ἐκλογὴ τῆς Μαρίας! Ἀγωνιοῦν καὶ κοπιάζουν νὰ διαλέξουν τὸ πιὸ καλὸ ψυγεῖο ἢ τὴν πιὸ καλὴ θερμάστρα, τὸ καλύτερο αὐτοκίνητο ἢ τὰ ωραιότερα ἔπιπλα. Καὶ ἀποτυγχάνουν νὰ διαλέξουν γιὰ τὴ ζωὴ τους τὸν Ἕνα καὶ μοναδικὸ ἠθασαυρό, τὸν Ἕνα καὶ πολῦτιμο μαργαρίτη, τὸν Κύριον Ἰησοῦ! Προσπαθοῦν νὰ διαλέξουν ὡς σύζυγο, ἄνδρα ἢ γυναῖκα, γιὰ νὰ ἀφοσιωθοῦν σ' αὐτὸν ἰσοβίως (καὶ πόσες φορές δὲν τὸ ἐπιτυγχάνουν!) καὶ παραλείπουν νὰ διαλέξουν γιὰ ἰσόβιον σύντροφο τῆς ζωῆς τους τὸν Νυμφίον τῆς ψυχῆς, τὸν Ἐμμανουήλ!

Ἕνας βασιλιάς, πού εἶχε κάνει αὐτὴ τὴν ἐπιτυχημένη ἐκλογὴ στὴ ζωὴ του, ὁ Δαβίδ, ἔψαλλε γεμάτος θεῖο ἔρωτα πρὸς τὸν ἐκλεκτὸ τῆς καρδιάς του: «**Τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ παρὰ σοῦ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς; Ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου, ὁ Θεὸς τῆς καρδίας μου καὶ ἡ μερίς μου...** Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι» (Ψάλμ. οβ΄ 25, 28). Τίποτε ἄλλο δὲν μπορεῖ νὰ ἐλκύσει καὶ νὰ θέλξει τὴν ψυχὴ μου ἐκτὸς ἀπὸ Ἐσένα λατρευτέ, Κύριέ μου. Νὰ μπορούσε καὶ ὁ καθένας ἀπὸ ἐμᾶς νὰ μιμηθεῖ τὸν φλογερὸ αὐτὸν ἔραστή τοῦ οὐράνιου Νυμφίου μας!

Γενναῖες μπτέρες

Χιλιотραγουδημένη ἡ μορφή τῆς μπτέρας. Καὶ τὸ ἀξίζει. Ὅχι μόνο ἡ ποίηση καὶ ἡ μουσική, ἀλλὰ καὶ ὁ χρωστήρας καὶ ἡ σμίλη, πρόσφεραν τὰ ἀριστουργήματα τοῦ λόγου καὶ τῆς τέχνης, γιὰ νὰ τὴν ἐξυμνήσουν. Πηγὴ ἀνεξάντλητη ἐμπνεύσεως. Χωρὶς τὴ γλυκιὰ καὶ ἡρωικὴ μορφή τῆς μπτέρας, πόσο φτωχὸς θὰ ἦταν ὁ κόσμος μας! Τὸ μυστικὸ τῆς; Τὸ μεγαλεῖο τῆς; Γνωστό. Ταυτισμένο μὲ τὴν προσφορά. Μὲ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας. Σύνθημά τῆς ὅλα γιὰ τοὺς ἄλλους, τίποτα γιὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς. Ἐθελοῦσιο θυμὰ προσφέρει τὴν πιὸ ὁμορφὴ καὶ εὐγενικὴ θυσία, στὸν βωμὸ τῆς ἀγάπης.

Ὅποιος θέλει νὰ δεῖ τὴν ἀγάπην στὴν πιὸ τέλεια μορφή τῆς, τὴν γεμάτη ἀνιδιοτέλεια καὶ αὐταπάρνηση, χωρὶς ὑπεροβολίες καὶ ὑπολογισμούς, δὲν ἔχει παρὰ νὰ σκύψει προσεκτικὰ καὶ νὰ παρατηρήσει τὴ μπτέρα. Νὰ δεῖ τὴν μπτέρα πάνω ἀπὸ τὸ λίκνο τοῦ παιδιοῦ τῆς. Νὰ τὴν ἀτενίσει στὸν ἀγῶνα τῆς γιὰ τὴ σωστὴ ἀνατροφή του. Νὰ ἀφουγκραστῆ τοὺς μυστικοὺς χτύπους τῆς πονεμένης μπτρικῆς καρδιᾶς. Νὰ παρακολουθήσει τὶς θυσίες τῆς, ποὺ φθάνουν καὶ σ' αὐτὴ τὴν προσφορὰ τῆς ζωῆς τῆς.

Ἀξίζει νὰ θυμηθοῦμε μερικὰ συγκινητικὰ καὶ συγκλονιστικὰ παραδείγματα: Γενναῖες μπτέρες, φωτεινὰ μετέωρα, ὁδοδείκτες γιὰ μιὰ πορεία στὶς κορυφὲς τοῦ ψυχικοῦ μεγαλείου.

«Ἡ 34 χρονῆ Ρωσίδα μπτέρα, ἡ Λιούμπα Ἀρέμοβα, ἔβαλε τὸ κορμί τῆς ἀσπίδα γιὰ νὰ σώσει τὰ ἀγόρια τῆς, σχολικῆς ἡλικίας, ὅταν ἡ στέγη τοῦ ἐπαρχιακοῦ καφενείου γκρεμίστηκε ἀπὸ τυφῶνα. Τὰ παιδιά, ὁ Τόλκα καὶ ὁ Φεοντόρ, δὲν ἔπαθαν τίποτα, ἀλλὰ ἡ μπτέρα ἀνασύρθηκε νεκρή, καταπλακωμένη ἀπὸ τὰ συντρίμια. Συνέβη στὸ χωριὸ Μπελίνσκυ τῆς ἐπαρχίας Πένζα, 500 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά τῆς Μόσχας. Ἡ Λιού-

μπα θὰ μείνει ζωντανὴ γιὰ πάντα στὴ μνήμη τῶν ἀγοριῶν τῆς. Τὰ χέρια τῆς ποὺ τινάχτηκαν ψηλά, γιὰ νὰ κρατήσουν τὴ στέγη, νὰ μὴ συνθλίψει τὰ παιδιά τῆς, ἦταν τὸ μόνο ὄπλο τῆς μάνας».

«Γιὰ δευτέρη φορὰ μιὰ μάνα ἔδωσε ζωὴ στὴν 20χρονη κόρη τῆς, χαρίζοντάς τῆς ἕνα νεφρὸ τῆς. Ἡ μεταμόσχευση ἐγίνε στὸ Λαϊκὸ Νοσοκομεῖο Ἀθηνῶν».

Ἔτσι εἶναι. Γιὰ τὴν ἀδιάφθορη μπτέρα, ὅπως τὴν ἔπλασε ὁ Θεὸς καὶ δὲν τὴν ἀλλοίωσε ὁ ψευτοπολιτισμὸς, ἡ θυσία εἶναι ἡ πιὸ φυσικὴ ἐκδήλωση τῆς μπτρικῆς τῆς καρδιᾶς. Δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει χωρὶς αὐτή. Εἶναι τὸ ὄξυγόνο τῆς, τὸ φυσικὸ τῆς κλίμα, ἡ ζωὴ τῆς. Ὅσο μπορεῖ τὸ ψάρι νὰ ζήσει ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ, ἄλλο τόσο μπορεῖ ἡ μπτέρα νὰ ζήσει χωρὶς ἀγάπην καὶ στοργή. Ἀγάπην ποὺ φθάνει καὶ ξεπερνᾷ καὶ αὐτὰ τὰ ὅρια τῆς θυσίας, τῆς προσφορᾶς τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς τῆς.

Μπτέρα χωρὶς θυσία, χωρὶς πλοῦτο ἀγάπης εἶναι τὸ πιὸ ἀφύσικο καὶ διάστροφο κατασκεῦασμα. Μπτέρα ποὺ σκέπτεται τὸν ἑαυτὸ τῆς καὶ μόνο τὸν ἑαυτὸ τῆς καὶ ἐγκαταλείπει τὰ παιδιά τῆς γιὰ τὰ προσωπικὰ τῆς γοῦστα, κάποτε καὶ ἔνοχα, δὲν εἶναι μπτέρα. Τί εἶναι; Κάτι τὸ ἀχαρακτῆριστο. Δὲν συναντᾶται οὔτε στὰ ἀγριότερα τῶν θηρίων. Γιατὶ καὶ ἐκεῖ δὲν λείπει ἡ φυσικὴ καὶ ἐνστικτώδης στοργή. Καὶ τὰ πιὸ ἄγρια θηρία θυσιάζονται γιὰ τὰ μικρά τους. Ἡ καρδιὰ τῆς λύκαινας

γίνεται τρυφερή, ἡ ἄγρια καρδιὰ τῆς τίγρης μαλακώνει, ὅταν ἀντικρίζουν τὰ μικρά τους.

Ἡ μάνα, ἡ ἀληθινὴ μάνα, τῆς αὐταπαρνήσεως, μὲ τὸ ἀληθινὸ ψυχικὸ μεγαλεῖο, ἡ συνώνυμη μὲ τὸ μαρτύριο καὶ τὸν ἥρωισμό, αὐτὴ ἡ μάνα, ὅταν λικνίζει τὸ λίκνο τοῦ βρέφους τῆς, λικνίζει τὸ μέλλον τοῦ πολιτισμοῦ. Ὅταν συμπαραστέκεται μὲ στοργὴ καὶ ἀγάπην, μὲ σοφία καὶ σύνεση, στὴν ἀνήσυχην ἐφηβεία, χτίζει γερὰ τὸν καινούργιο κόσμον τοῦ αὔριο.

Χωρὶς θυσία δὲν ὑπάρχει ζωὴ. Δὲν ὑπάρχει μεγαλεῖο. Ἡ θυσία μορφώνει καὶ διαμορφώνει τὶς μεγάλες ψυχές. Σφυρηλατεῖ τὶς γενναῖες, τὶς ἅγιες μπτέρες. Τὶς ἅγιες τοῦ ὀνόματός τους. Ὅπως τὶς θέλει ὁ Θεός, ὅπως τὶς θέλει ἡ ὑγιὴς κοινωνία, ὅπως τὶς λαχταροῦν οἱ παιδικὲς καρδιές, τὰ τρυφερὰ ματάκια τοῦ ἄδολου κόσμου. Ὅχι ὅπως θέλουν νὰ τὶς διαμορφώσουν ἢ μᾶλλον νὰ τὶς παραμορφώσουν τὰ ψευτοπροοδευτικὰ κινήματα τῆς ξεστρατισμένης ἐποχῆς μας.

Ἡ μάνα τῆς αὐταπαρνήσεως ξέρε νὰ θυσιάσει τὸ καθετὶ, ἀκόμα καὶ τὰ νόμιμα δικαιώματά τῆς χάρη τῶν παιδιῶν τῆς. Ἡ μάνα αὐτὴ θυσιάζεται νύχτα καὶ ἡμέρα στὸν ὑψηλὸ βωμὸ τοῦ καθήκοντος καὶ μὲ τὸ φωτεινὸ τῆς παράδειγμα δείχνει τὸ δρόμον τοῦ ψυχικοῦ μεγαλείου, τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ.

ΖΩΗ

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.com

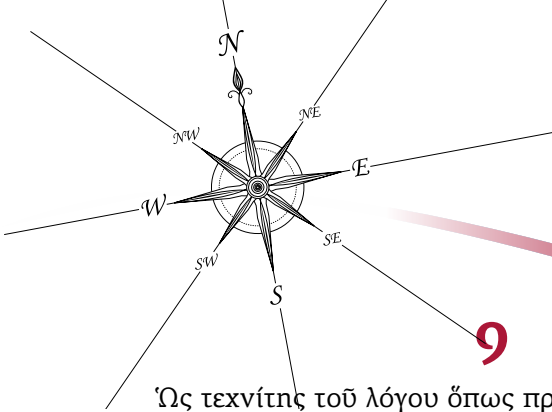
ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

Ὡς τεχνίτης τοῦ λόγου ὅπως προείπαμε, διπλώντας ἔβγαζε πρακτικά συμπεράσματα. Νὰ μιὰ τέτοια διήγηση:

Ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν Σεμίραμιδος, γυναικὸς Νίνου βασιλέως Ἀσσυρίων, νὰ δοκιμάσῃ πόσον ὀρεκτὸν πράγμα εἶναι ἡ ἐξουσία, καὶ ἐβουλήθη νὰ παρακαλέσῃ τὸν ἄνδρα τῆς νὰ τὴν ἀφήσῃ διὰ μίαν ἡμέραν μοναχὴν, νὰ χαρῆ τὸ βασίλειον. Εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ Νίνος τῆς ἀρνεῖται τὴν χάριν καὶ τῆς λέγει: Πῶς τὸ πράγμα εἶναι ἀπρεπὲς νὰ τῆς δώσῃ εἰς τὰ χέρια ὅλην τὴν ἐξουσίαν, εἰς τὰ χέρια μιᾶς γυναικὸς... Καλὰ ἀποκρίνεται ἡ Σεμίραμις, μὰ τί μέγα πράγμα εἶναι διὰ μίαν ἡμέραν... Τόσον ἐπαρεκάλεσεν, τόσον ἐκλαυσεν ἡ Σεμίραμις, ὅπου ἐνίκησε τὸν ἄνδρα τῆς τὸν βασιλέα. Ἔλαβε τὸ ποθοῦμενον, ὅπου νὰ ἔχῃ αὐτὴ ὅλην τὴν ἐξουσίαν, νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει καὶ βούλεται, μὰ διὰ μίαν ἡμέραν μοναχὴν. Εὐθὺς ὅπου ἡ ὑπερήφανος γυνὴ ἐδέχθη εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ διάδημα, ἔπιασε εἰς τὸ χέρι τὸ σκῆπτρον, ἐκάθισε εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον, ἔλαβε τὰς σφραγίδας τῆς βασιλείας καὶ εἶδεν ἐτοιμὴν εἰς τὸ πρόσταγμα τῆς τῶν λαῶν τὴν ὑπακοήν· ἀκούσατε τί ἔκαμε: ὁ πρῶτος ὀρισμὸς, ὅπου ἔδωκεν, ἐστάθη νὰ δέσῃ κεῖρας καὶ πόδας τὸν Νίνον, τὸν ἄνδρα τῆς, τὸν βασιλέα, τὸν εὐεργέτην τῆς καὶ νὰ τοῦ κόψωσιν εὐθὺς τὴν κεφαλὴν, καθὼς καὶ ἔγινε...

»Βασιλεῦ ἀσυλλόγιστε, καὶ νὰ μὴν ἤθελες πιστεύσει ποτὲ μιᾶς πλάνου γυναικὸς! Ποτὲ νὰ μὴν ἤθελες ἀφήσει εἰς τὸ χέρι μιᾶς ὑπερηφάνου γυναικὸς τὰ σκῆπτρα τῆς ἐξουσίας! Ἐσὺ ὡς τόσον ἔχασες τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ζωὴν. Μένει βασίλισσα αὐτεξούσιος ἡ Σεμίραμις καὶ βασιλεύει εἰς ὅλην τῆς τὴν ζωὴν, ἐκείνη ὅπου ἐζήτησε νὰ βασιλεύσῃ μόνον μίαν ἡμέραν».

Τὸ εὐγλωττο συμπέρασμα τῆς παραστατικῆς αὐτῆς διήγησης: «Εἰς τὴν ζωὴν, εἶπε, ἡ θέλησις εἶναι σὰν ἓνας ἐλεύθερος μονάρχης, πὺν ἐξουσιάζει τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων. Ἀλλὰ καὶ ἡ συνήθεια εἶναι σὰν ἓνας τύραννος, πὺν ὅταν πάρῃ τὴν ἐξουσία γιὰ μιὰ φορὰ θέλει νὰ τὴν κρατῆ γιὰ πάντα. Μιὰ ἡμέρα ἐνόμιζες, ἀστοχάστε χριστιανέ, νὰ βασιλεύσῃ σὲ σένα ἡ ἀμαρτία, μὰ ὅταν ἐπῆρε τὴν ἀδεια καὶ τὴν ἐξουσία, ἡ μιὰ ἡμέρα ἔγινε ὅλη σου ἡ ζωή...»

Ἄχ! ὅταν μάθῃ κανεὶς τὸ κακό, πόσο δύσκολα τὸ ξεμαθαίνει; Ὅταν μιὰ φορὰ ἡ Σεμίραμις πάρῃ τὴν ἐξουσία, ὅταν μιὰ φορὰ ἡ συνήθεια κυριεύσῃ τῆ θέλησι, τὸ ἐφήμερο γίνεται παντοεινόν· ἡ μιὰ ἡμέρα γίνεται ὅλη ἡ ζωὴ· ἡ μιὰ φορὰ ἀκολουθεῖται καὶ ἀπὸ ἄλλες...».

Μιλᾷ εἰς τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὸν Θεὸ ἀλλὰ μιλᾷ καὶ στὸν Θεὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἔλεγε: «Πνεῦμα ἅγιον, αὐτὰ ὅπου ἐκήρυξα σήμερον, ὅπου εἶναι ὅλα λόγια τῆς ἀληθείας σου, κάμε μὲ τὴν θείαν σου χάριν νὰ τὰ καταλάβω ἐγὼ πρῶτος, ὅπου τὰ εἶπα, καὶ ἐκεῖνοι ὅλοι ὅπου τὰ ἤκουσαν».

Καὶ σ' ἄλλῃ εὐκαιρίᾳ παρακαλεῖ τὸν Κύριο: «Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ, ὅπου δι' ἄφατον ἀγαθότητα ἐκατέβης ἀπὸ τοὺς πατρικοὺς κόλπους, ἐκαταδέχθης καὶ ἔγινες ἀνθρώπος, διὰ νὰ συνάξῃς ταύτην τὴν μουσικὴν ποίμνην τῆς ἁγίας σου Ἐκκλησίας· ἐσὺ, ὅπου ἔχυσες ὅλον

τὸ αἷμα, διὰ νὰ ἐξαγοράσῃς τὰ λογικά σου πρόβατα, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν ποίμνην σου· ἐπίσκεψαι τὰ προβατὰ σου, μὴ παραχωρήσῃς ποτὲ νὰ μείνωσι χωρὶς φύλακας, χωρὶς διδασκάλους καὶ κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου σου, διὰ νὰ τὰ φυλάττωσιν ἀπὸ τὰς ἐνέδρας τοῦ ψυχοφθόρου λύκου. Ἐσὺ, ὅπου ἔβρεξες εἰς τὴν ἔρημον μάννα διὰ νὰ θρέψῃς τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ, βρέξε καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν σου τὸν οὐράνιον ἄριον τοῦ θείου κηρύγματος, διὰ νὰ τρέφῃς τὰς ψυχὰς τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος. Τὸ Πνεῦμα σου τὸ ἅγιον ἄς φωτίσῃ τὸν νοῦν μας, ἄς νεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν μας, ἄς μαθητεύσῃ τὴν γλῶσσαν μας, διὰ νὰ ἀκούεται πάντα, διὰ νὰ μὴ παύσῃ ποτὲ ἀνάμεσόν μας ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οὐράνιε γεωργέ, σπέρνε τοῦτον τὸν θεῖον σπόρον παντοεινὰ εἰς τὴν πολιτείαν τῶν ὀρθοδόξων· καὶ ἄς πέφτῃ ὅλος εἰς γῆν ἀγαθὴν, διὰ νὰ κἀνῃ καρπὸν πολύν, εἰς δόξαν τοῦ θείου σου ὀνόματος καὶ εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν μας».

«Κατασκευάζει ἐπιδέξια τὴ φράσι καὶ προχωρεῖ μὲ περίσκεψη στὴν διάρθρωσι καὶ ἀνάπτυξή τῆς, προσέχοντας ἰδιαίτερα τὸ “ἀρμόζον” κάθε φορὰ ὕψος. Ἐδῶ μεγαλοπρεπές, ἀλλοῦ παθητικό, ἄλλοτε ἤρεμο, συχνὰ κουβεντιαστό, μιὰ ἐλεύθερη καὶ ἀβίαστη ἀναστροφή μὲ τὸ ἀκροατήριον, πάντα γεμᾶτο παλμό, κίνησι, πάντα ζωηρὸ καὶ ζωντανό», παρατηρεῖ ὁ Β. Τατάκης. Ζωντανὸ καὶ παλλόμενον ἀπὸ πίστη θερμῆ. «Ἡ πίστις του εἶναι ζωηρὴ· κέντρο πάντα ἡ Ἐκκλησία», γράφει ὁ Κ. Δημαρᾶς. Πίστη θερμῆ καὶ συγχρόνως προσγειωμένη ἀντιμετώπισον τῶν προβλημάτων τῆς κοινωνίας.

Οἱ σπάνιες ρητορικὲς τοῦ ἀρετῆς καὶ ἡ ὅλη του δράσι ἀνέβασαν ψηλὰ τὸν Μηνιάτη, χαρίζοντάς του μιὰ ἐξαιρετικὴ θέσι ἀνάμεσα στοὺς συγχρόνους του. Ὁ Ἀθανάσιος Πέριος, ὁ Ἰακωβάκης Ρίζος Νερούλος, ὁ Π. Κοδρικᾶς, ὁ Α. Στούρζας, ὁ Ἰωάννης Φιλήμων καὶ ἄλλοι τὸν χαρακτηρίζουν «ἄνδρα σοφὸν καὶ πολυμαθῆ», «ρήτορα ἐμπειρότατον», «χρυσορρήμονα», «Δημοσθένη τοῦ ἄμβωνος».

Νεότεροι μελετητῆς τῆς Τουρκοκρατίας τὸν ἐπαινοῦν. «Ρήτορα γλαφυρώτατον καὶ θεολόγον ἀντιρρητικόν» τὸν χαρακτηρίζει ὁ ἱστορικὸς καὶ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος. Ἀνάμεσα στοὺς ἄριστους δάσκαλους τοῦ γένους καὶ στοὺς μεγάλους Ἐπισκόπους τῶν τελευταίων αἰώνων τὸν τοποθετοῦν οἱ ἱστορικοὶ Κ. Παπαρρηγόπουλος καὶ Δ. Κόκκινος.

Ἀνάμεσα στοὺς ἐπαίνους αὐτοῦς, ἄς προστεθεῖ καὶ τὸ ταπεινὸ αὐτὸ σχεδιάσμα. Τὸ προσφέρουμε στοὺς ἀφανεῖς ἐργάτες τοῦ σύγχρονου χριστιανικοῦ κινήματος καὶ ἰδιαίτερα στοὺς νέους μας, πὺν ποθοῦν μὲ τὴ διδασκαλία, τὸ κήρυγμα ἢ τὸ γράψιμο νὰ γίνουν χρήσιμοι στὸ Γένος μας στὶς δύσκολες τοῦτες ὥρες του. **ΤΕΛΟΣ**

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Ἡ κρίση στὴν παιδεία, δυστυχῶς, δὲν κοπάζει. Μαθητευόμενοι μάγοι διαρκῶς πειραματίζονται ἐπικίνδυνα σὲ χώρῳ πού δὲν σπκῶνει πειραματισμούς. Εὐτυχῶς πού ὑπάρχουν καὶ φωνὲς ὑπεύθυνες μὲ διαρκῆ ἐπικαιρότητα. Θὰ τὶς ἀφουγκραθοῦμε ἔστω καὶ ἀργά; «Στὸ σημερινό μας κόσμο πού εἶναι γεμάτος ἀπὸ ἄρθρα γραμμένα στὸ πόδι ξέρω πόσο μιὰ ἀνάσα ἔργων ἑλληνικῶν ἀνακουφίζει. Τὸ δοκίμασα προσωπικά. Τὸ δοκίμασα καὶ στοὺς μαθητές μου. Καὶ εὐχομαι θερμὰ νὰ μὴν ἀπαγορεύσουν στοὺς αὐριανούς νέους, αὐτὸ τὸ ἀνεκτίμητο προνόμιο. Πιστεύω ἀκόμη ὅτι αὐτὴ ἡ ἔννοια τοῦ ὠραίου συνδυάζεται στενὰ μὲ τὴν ἔννοια ἐνὸς ἰδεώδους καὶ τὴν παρουσία αὐτῆς τῆς ἐμπιστοσύνης στὸν ἄνθρωπο... Καὶ γιὰ μένα εἶναι αὐτὸ πού χρειάζεται ἡ ἐποχὴ μας. Λίγος ἐνθουσιασμός γιὰ τὶς δημοκρατικὲς ἀρχὲς θὰ τῆς ἔκανε καλὸ, λίγη ἀγάπη γιὰ τὴ ζωὴ ἐπίσης καὶ λίγος ἀέρας ἠθικῆς ἀνδρείας πού ὑπάρχει σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ κείμενα καὶ πού, χάρη στὴν ποιότητα τῆς ἐκφράσεως τους, παραμένει ζωντανός, παλλόμενος, ἔτοιμος νὰ δημιουργήσει ἐκ νέου. Γι' αὐτὸ πέρασα τὴ ζωὴ μου ὑπερασπιζόμενη τὴν παρουσία τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν στὴν ἐκπαίδευση τῶν νέων. Ζαλισμένοι ἀπὸ τὶς ἀνακαλύψεις τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης, ἀποκτηνωμένοι ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ ἔγνοια καὶ τὸ δέλεαρ τοῦ ἄμεσου κέρδους, πολλοὶ ἄνθρωποι κατέληξαν νὰ παραβλέπουν τὶς προτεραιότητες τῆς ἐκπαίδευσως...» (Jacqueline de Romilly, βραβευμένη μὲ τὸ Διεθνὲς Βραβεῖο Ὀνάση γιὰ τὸν Πολιτισμὸ). Καιρὸς οἱ ὑγιεῖς δυνάμεις τοῦ τόπου μας νὰ διακηρύξουν, ὅτι ἡ προσπάθεια ὅσων ἐπιχειροῦν νὰ κατεδαφίσουν τὸ οἰκοδόμημα τῶν πνευματικῶν, ἠθικῶν καὶ ἔθνικῶν ἀξιών, μὲ τὶς ὁποῖες μεγαλοῦργησε τὸ Ἔθνος μας, θὰ πέσει στὸ κενό.

Ἡ ΠΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΤΖΟΓΟΥ

Ἀπίστευτα χρηματικὰ ποσὰ παίζονται καθημερινὰ στὰ τυχερὰ παιχνίδια. «Περὶ τὰ 16 δισ. εὐρὼ ὑπολογίζεται ὅτι ἔφθασε τὸ ποσὸ πού παίχτηκε σὲ στοιχήματα, ἐπίγεια καὶ διαδικτυακά, νόμιμα καὶ παράνομα, τὸ 2017. Μὲ ἄλλα λόγια, οἱ Ἕλληνες παίξαμε στὸν τζόγο σχεδὸν τὸ 9% τοῦ ΑΕΠ τῆς χώρας τὴν ἴδια χρονιά». («Καθημερινή» 23.8.2018). Δηλαδή ὀλόκληρη ἡ χώρα ἔχει μετατραπεῖ σ' ἓνα ἀπέραντο «κυβεῖον», στὸ ὁποῖο ἄλλοι «ξύνουν» ἄλλοι ἀγοράζουν λαχεῖα, ἄλλοι μελετοῦν πιθανότητες καὶ «συστήματα» καὶ συμπληρώνουν «στῆλες» καὶ ἄλλοι ἀγοράζουν... ἐλπίδα. Ἐλπίδα ψεύτικη πού πολὺ σύντομα καταλήγει σὲ διάψευση, ἀπογοήτευση καὶ ἀπελπισία. Καὶ εἶναι αὐτονόητο ὅτι τὰ κέρδη πού συγκεντρώνονται στοὺς λίγους, στὴν οὐσία μὲ τρόπο ἀνήθικο, ἀφαιροῦνται ἀπὸ τοὺς πολλούς, τοὺς ὁποίους βυθίζουν συχνὰ στὴν ἀπόγνωση. Καὶ δὲν εἶναι ἄγνωστο ὅτι τὸ πάθος αὐτὸ διαφθείρει συνειδήσεις, διαλύει οἰκογένειες, καταρρακώνει ὑπολήψεις, ἐθίζει στὴν τεμπελιά, ἐξανερμίζει περιουσίες, δημιουργεῖ ἐξαρτημένους δούλους. Πράγματι τρομερὲς οἱ συνέπειες ἀπὸ τὸ πάθος τῶν τυχερῶν παιχνιδιῶν πού ἀπειλοῦν ὅλα τὰ στρώματα τῆς κοινωνίας. Πρόκειται γιὰ σατανικὰ παιχνίδια. Κρύβει τὸ ἀληθινὸ τῆς πρόσωπο κάτω ἀπὸ τὴ μάσκα τῆς ἐπιτυχίας, τοῦ πλουτισμοῦ καὶ τοῦ εὐκόλου κέρδους, ἐνῶ ἐτοιμάζει τὴ χρεοκοπία.

ΤΟΥΣ ΧΡΩΣΤΑΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΜΑΣ

Οἱ νεότερες γενιὲς πρέπει νὰ στέκονται μὲ σεβασμὸ μπροστά τους. Ἀνάλωσαν τὴ ζωὴ τους στὴν ὑπηρεσία τῆς κοινωνίας καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς κάτω ἀπὸ δύσκολες συνθῆκες. Καὶ τώρα ζοῦν μὲ συντάξεις, πού, ὅπως ἐλέχθη, κινοῦνται σὲ ἐπίπεδο «φιλοδωρήματος». Καὶ ὄχι μόνο. Ἡ ἀπειλὴ γιὰ περαιτέρω σοβαρὲς περικοπὲς εἶναι περισσότερο ἀπὸ ἐμφανής. Ἀναμενόμενη καὶ ἤδη ψηφισμένη. Καὶ αὐτὸ σημαίνει ἀναγνώριση κόπων καὶ θυσιῶν! Καὶ ὅμως ἓνα κράτος καὶ ἓνας λαὸς δίνει ἐξετάσεις ἀπὸ τὴ στάση του ἀπέναντι στὰ παιδιά, στοὺς ἀνήμπορους καὶ στοὺς ἠλικιωμένους. Ἡ περιθωριοποίηση τῶν συναξιούχων, πού ἀρχίζει ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ ἐξαθλιωσὴ τους καὶ προχωρεῖ στὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν ἔλλειψη στοργῆς γι' αὐτοὺς, εἶναι χαρακτηριστικὸ τῶν ταραγμένων ἐποχῶν καὶ τῶν διαλυμένων κρατῶν. Ἀντίθετα ἡ μέριμνα τῆς πολιτείας γιὰ τοὺς ἠλικιωμένους χαρακτηρίζει, ὅπως εἶναι γνωστὸ, τὶς προηγμένες χώρες πού συχνὰ ἐμεῖς χαρακτηρίζουμε «ψυχρὲς». Σὲ πλεῖστες ὅσες εὐρωπαϊκὲς χώρες κανεὶς δὲν διανοεῖται νὰ λύσει τὰ προβλήματα τους μὲ τὸν οἰκονομικὸ στραγγαλισμὸ μερίδας τῶν πολιτῶν. Οἱ κοινωνικὲς παροχὲς ἀκολουθοῦν τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ λίκνο ὡς τὸν τάφο. Καὶ καταβάλλεται κάθε προσπάθεια νὰ περάσουν τὴ ζωὴ τους οἱ ἠλικιωμένοι ὡς προσωπικότητες ἄξιες σεβασμοῦ, τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης.

Ἡ ΑΡΚΟΥΔΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ!

«Ἡ καταδίκη τῆς θανατικῆς ποινῆς ἀπὸ τὸν πάπα Φραγκίσκο ὑπῆρξε εὐγλωττη καὶ ἀπόλυτη: ἡ ἐσχάτη τῶν ποινῶν εἶναι ἀνεπίτρεπτη, χωρὶς καμία ἐξαίρεση. Οἱ κρατικὲς θανατικὲς καταδίκες εἶναι πάντα καταδικαστέες καὶ παραβιάζουν τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου. Τὴ βαρβαρότητα τῶν ἐκτελέσεων ἔχουν ἀπορρίψει πιά ὅλα τὰ δυτικὰ κράτη μὲ ἐξαίρεση τὶς ΗΠΑ...» Πρόσφατη ἡ εἶδση. Καὶ ἡ δευτέρη πού δημοσιεύθηκε συγχρόνως ἀπὸ τὸν ξένο τύπο: «Κατακραυγὴ προκάλεσε ἡ θανάτωση πολιτικῆς ἀρκούδας ἀπὸ φρουρὸ κρουαζιερόπλοιου...» Ἀπὸ τὴ μιὰ, λοιπόν, μεριὰ κόπτονται γιὰ τὸ σεβασμὸ τῆς ζωῆς τῶν δολοφόνων καὶ τῆς «πολιτικῆς ἀρκούδας» καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, δὲν εἶναι λίγοι αὐτοὶ πού ἐπιδοκιμάζουν τὴ σφαγὴ τῆς ἀθώας κυοφορούμενης ζωῆς. Εἶπαν πὼς μιὰ κοινωνία πού δὲν δέχεται πιά τὰ παιδιά, σὲ ὅποια φάση τῆς ἀνάπτυξής τους, ὅπως καὶ ἐκεῖνη πού ἀπορρίπτει τοὺς γέροντες, τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἀναπήρους, δὲν εἶναι ἄξια νὰ ἐπιζήσει. Δὲν εἶναι κοινωνία ἀνθρώπων. Εἶναι ζούγκλα. Αὐτοκαταργεῖται. Ἰδιαίτερα μιὰ γυναίκα πού ἀποφασίζει νὰ σκοτώσει τὸ παιδί της, ἔστω καὶ κυοφορούμενο δὲν παύει νὰ εἶναι παιδί της, ἂν δὲν διώκεται ποινικὰ δὲν σημαίνει πὼς παύει νὰ διώκεται συνειδησιακά. Αὐτὴ τὴ συνειδηση ποιδὸς θὰ τὴν καθυποτάξει; Διότι ἡ ἔκτρωση εἶναι μοναδικὴ ἐγκληματικὴ διαστροφή. Διαστρέφει τὴ φύση της, τὸ μητρικὸ φίλτρο, τὴν ἴδια τὴν ἀγάπη. Χτυπάει τὶς ρίζες τῆς ζωῆς.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰετροκορύθους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ